

Prognoza oddziaływania na środowisko

do planu ogólnego Gminy Jarocin

08.05.2026 r.

Zespół autorski:	mgr Szymon Krok – kierownik zespołu	
	mgr Agnieszka Michalska	

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że kierownikiem zespołu autorskiego przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Szymon Złot

Spis treści

1. Wstęp.....	9
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	9
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	9
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości.....	10
3.1. Powiązania z innymi dokumentami.....	10
3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego	14
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu.....	14
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania.....	20
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	21
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	21
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem	21
7.1. Geologia i geomorfologia.....	21
7.2. Warunki budowlane	23
7.3. Surowce mineralne	24
7.4. Użytkowanie gruntów	24
7.5. Gleby	28
7.6. Warunki hydrologiczne	28
7.6.1. Wody powierzchniowe.....	28
7.6.2. Wody podziemne.....	34
7.7. Klimat i powietrze	36
7.8. Walory krajobrazowe oraz zabytki kultury	37
7.9. Różnorodność biologiczna	39
7.9.1. Szata roślinna	39
7.9.2. Fauna	40
7.10. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem	41
7.10.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione.....	41
7.10.2. Korytarze ekologiczne.....	44
7.10.3. System Przyrodniczy Gminy.....	45
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	47
9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	48
9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych	48

9.2.	Zagrożenie powodziowe.....	48
9.3.	Źródła zanieczyszczeń powietrza	49
9.4.	Zagrożenie osuwiskowe	49
9.5.	Hałas.....	49
9.6.	Gospodarka odpadami.....	50
9.7.	Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych oraz zagrożenia dla form ochrony przyrody	50
10.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	51
11.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	51
11.1.	Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz strefa usługowa	52
11.2.	Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa.....	57
11.3.	Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej	62
11.4.	Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna.....	68
11.5.	Strefa cmentarzy	70
11.6.	Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta	73
11.7.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	80
11.7.1.	Oddziaływanie na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie wraz z otuliną.....	80
11.7.2.	Oddziaływanie na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Lasy Janowskie” PLB060005.....	81
11.7.3.	Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLH060031	81
11.8.	Oddziaływanie na inne formy ochrony przyrody	82
12.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	82
13.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	82
14.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	83
15.	Dokumenty i materiały źródłowe.....	85
	Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	85
	Publikacje i pozostałe materiały źródłowe.....	86
	Spis rycin, tabel i fotografii	87
	Załączniki.....	88

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Jarocin sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XLVI.346.2024 Rady Gminy Jarocin z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego Gminy Jarocin.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. 1112 ze zm.).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Treść prognozy odpowiada art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Za najważniejsze cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania, uznano:

- ochronę powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowanie wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – ustalenia planu ogólnego prawidłowo odnoszą się do kwestii ochrony przyrody i powierzchni ziemi;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – nie przewiduje się działań mogących znacząco pogorszyć jakość gleb;
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych tj.: 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r.

o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków; Ramowa Dyrektywa Wodna; Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele środowiskowe określone dla wód podziemnych i powierzchniowych;

- ochronę powietrza zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – zastosowano rozwiązania ograniczające wpływ niskiej emisji na jakość powietrza;
- prawidłową gospodarkę odpadami, określoną w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, plany gospodarki odpadami oraz regulaminy gminne – gospodarka odpadami będzie odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej – dokument ustala zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – plan zachowuje najcenniejsze siedliska i powiązania przyrodnicze w dotychczasowej formie;
- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu ogólnego uwzględniają:
 - zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez przeznaczenie na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska.

Ustalenia planu umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu głównego strategii jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania

gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu. Niektóre z nich są realizowane przez analizowany plan.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego

Zgodnie z ustaleniami PZPWP, Gmina Jarocin zaliczona została do obszaru funkcjonalnego o znaczeniu ponadregionalnym, tj. do Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego wymagającego wsparcia procesów rozwojowych. Obszar opracowania należy także do obszaru funkcjonalnego o znaczeniu regionalnym: Rostoczańsko-Puszczański Obszar Funkcjonalny.

Priorytetem rozwoju Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego wymagającego wsparcia procesów rozwojowych jest stwarzanie warunków dla poprawy, jakości życia mieszkańców. Określonymi w planie funkcjami rozwojowymi są: funkcja rolnicza oraz funkcja turystyczno-rekreacyjna i uzdrowiskowa. W jego granicach powinno się uwzględnić między innymi: rozwój bazy usług publicznych, zapobieganie procesom rozpraszania zabudowy powodującym degradację terenów otwartych i przydatnych dla rolnictwa, ochronę zasobów leśnych oraz rozwój zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, w tym agroturystyki oraz lecznictwa uzdrowiskowego z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, czy poprawę wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową.

Rostoczańsko-Puszczański Obszar Funkcjonalny obejmuje tereny położone peryferyjnie w stosunku do stolicy województwa podkarpackiego i słabo zurbanizowane. Jest on obszarem o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. W jego obrębie występuje wysoka lesistość sięgająca 40-60% w poszczególnych gminach. Lasy stanowią zwarte kompleksy co pozwala na rozwój gospodarki leśnej. Obszar jest zróżnicowany pod względem rozwoju rolnictwa, przy czym w obrębie gminy Jarocin warunki te są mało korzystne. W obrębie obszaru funkcjonalnego występują wysokie walory dziedzictwa kulturowego. Posiada on również duże walory uzdrowiskowe oraz bogactwo przyrody nieożywionej. Biorąc pod uwagę powyższe priorytetem rozwojowym Rostoczańsko-Puszczańskiego Obszaru Funkcjonalnego jest turystyka i usługi turystyczne oparte na potencjale przyrodniczym, kulturowym i uzdrowiskowym. W PZPW wskazano zasady i warunki jego zagospodarowania, takie jak:

- rozbudowa i modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej;
- rozbudowa istniejących oraz budowa nowych szlaków drogowych oraz modernizacja istniejących linii kolejowych;
- ochrona walorów leczniczych i klimatycznych uzdrowiska Horyniec-Zdrój;
- rozwój rolnictwa ekologicznego dostosowanego do lokalnych warunków, poprawa struktury agrarnej gospodarstw;
- rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych świadczących o unikatowej historii i kulturze obszaru;
- ochrona krajobrazów i przyrody obszaru;
- zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych;
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz zagospodarowanie terenów sprzyjające naturalnej retencji wód powierzchniowych;
- zagospodarowanie terenu kopalni siarki Basznia przy uwzględnieniu aspektów prawno-środowiskowych i ekologicznych;

- uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

W planie ogólnym uwzględnione zostały cele wyznaczone w PZPWP dotyczące ochrony przyrody. Wskazane zostały kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Dostosowano zagospodarowanie przestrzenne do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję i zapewniono spójność oraz ciągłość przestrzeni przyrodniczej.

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030 została przyjęta uchwałą Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. Strategia wskazuje wizję w brzmieniu: „*W 2030 roku województwo podkarpackie to obszar innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego, odpowiedzialnie wykorzystujący wewnętrzne potencjały i zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców we wszystkich subregionach oraz lider rozwoju wśród województw makroregionu Polski Wschodniej i aktywny uczestnik relacji transgranicznych.*”

Jako cel główny strategii wskazano: „*Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwałe, zrównoważone i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.*” Na strukturę celów strategii, poza przytoczonym celem głównym, składają się cztery cele główne dla poszczególnych obszarów tematycznych. W obrębie obszarów tematycznych określono cele szczegółowe dla poszczególnych priorytetów. Do wspomnianych czterech celów głównych zaliczono:

1. Gospodarka i nauka

Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

2. Kapitał ludzki i społeczny

Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska

Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego.

4. Dostępność usług

Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych.

W ramach obszaru tematycznego 3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska, istotnego z punktu widzenia ochrony środowiska, wskazano następujące cele szczegółowe:

1.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa.

1.2. Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu

Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz zrównoważenie struktury komunikacyjnej na obszarze województwa.

1.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego

Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych.

1.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie

Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług.

1.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki

Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych.

1.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi

Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych.

1.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych

Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska.

1.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

Ochrona środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej w regionie.

Plan ogólny Gminy Jarocin jest spójny z wyżej wymienionymi celami szczegółowymi. Dokument zakłada rozwój przestrzenny z zachowaniem dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe.

Strategia Rozwoju Gminy Jarocin na lata 2023-2030

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w planie ogólnym uwzględnia się politykę przestrzenną określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego (art. 13b pkt. 1), o ile gmina dysponuje strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego, których opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Ponadto przepis ten obowiązywać będzie od 1 lipca 2026 r. Strategia Rozwoju Gminy Jarocin na lata 2023 - 2030 została opracowana na bazie poprzednich przepisów, stanowi jednak istotny dokument, który określa kierunki rozwoju gminy na najbliższe lata.

W strategii wskazano cztery obszary priorytetowe:

- Społeczeństwo,
- Przestrzeń i środowisko,
- Gospodarka.

Dla wyżej wymienionych obszarów priorytetowych wskazano przypisane im cele strategiczne oraz odpowiadające im cele operacyjne.

Dla celu strategicznego: *Wzmacnianie kapitału społecznego i zarządzanie gminą oraz rozwój infrastruktury technicznej* przypisano następujące cele operacyjne:

1. Rozwój usług społecznych i poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej.
2. Wzmacnianie kapitału społecznego i zarządzanie gminą.
3. Budowa/modernizacja infrastruktury drogowej oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy.
4. Rozwój infrastruktury komunalnej i wdrażanie racjonalnej gospodarki odpadami.
5. Bezpieczeństwo publiczne.

Dla celu strategicznego: *Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią poprzez innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój usług spędzania czasu wolnego i promocja gminy* przypisano następujące cele operacyjne:

1. Rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.

2. Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego.
3. Upowszechnianie dostępu do kultury w tym form dostępu wykorzystujących technologie cyfrowe.
4. Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego, ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko oraz podnoszenie efektywności energetycznej gminy
5. Promocja gminy.

Dla całego strategicznego: *Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych i rozwój rynku pracy* przypisano następujące cele operacyjne:

1. Promowanie przyjaznych środowisku rozwiązań w procesie produkcji rolnej, rozwój rolnictwa ekologicznego oraz wzmacnianie innowacyjności i zaawansowania technologicznego gospodarstw rolnych.
2. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.
3. Rozwój agroturystyki, turystyki wiejskiej.

Dla wymienionych celów operacyjnych strategia wskazuje kierunki działań oraz oczekiwane rezultaty planowanych działań i wskaźniki osiągnięcia działań. Kierunki działań stanowią głównie konkretne przedsięwzięcia rozwojowe, które często mają charakter inwestycyjny.

Projektowany plan we właściwy sposób wpisuje się w przedstawione powyżej cele strategiczne i operacyjne oraz poprzez swoje ustalenia wspiera działania mające przyczynić się do ich realizacji.

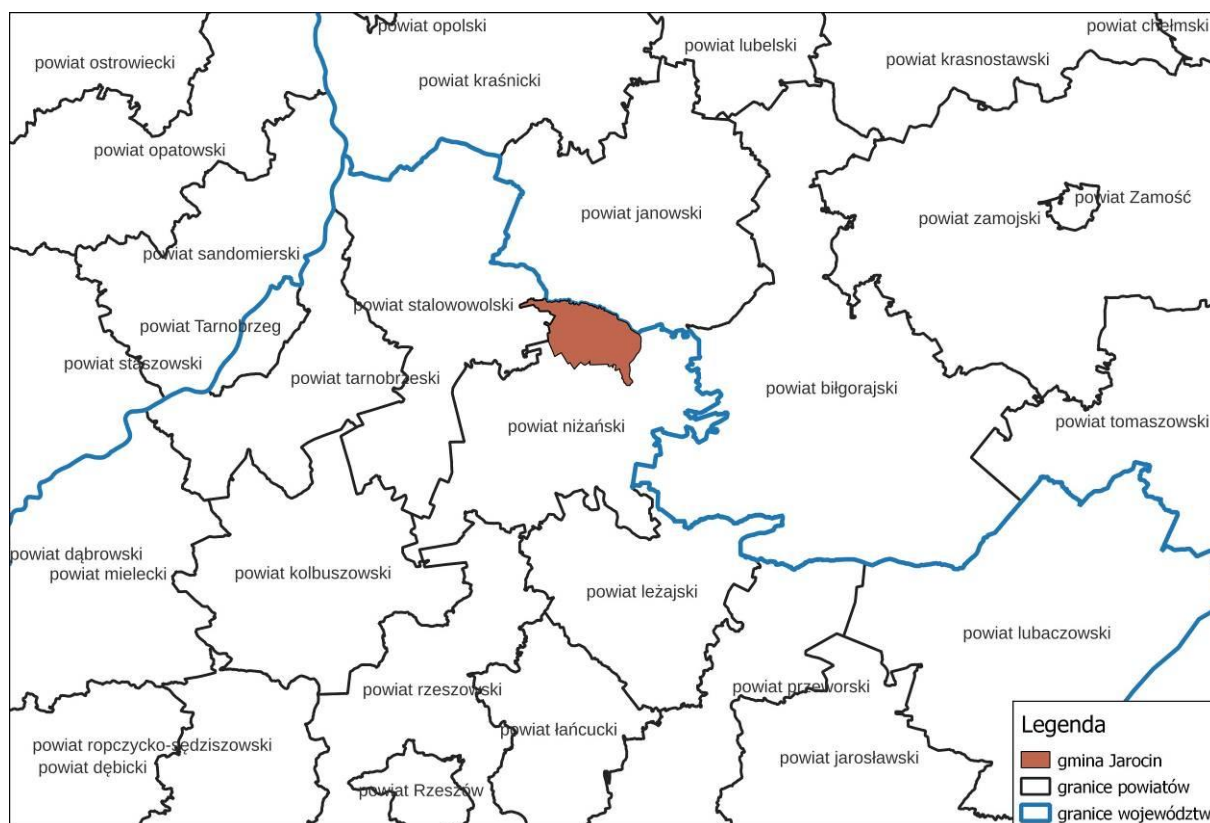
3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego

W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego w wyznaczonym terminie, gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Plan ogólny przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami. Strefy planistyczne będą wynikały z uwarunkowań danej części jednostki gminy, uwzględniając m.in. obszary zalewowe, formy ochrony przyrody, obszary i obiekty zabytkowe. Dokument planu ogólnego będzie zgodny z dokumentami strategicznymi szczebla lokalnego i ponadlokalnego. W związku z powyższym, dając zadość obowiązkowi ustawowemu przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Jarocin.

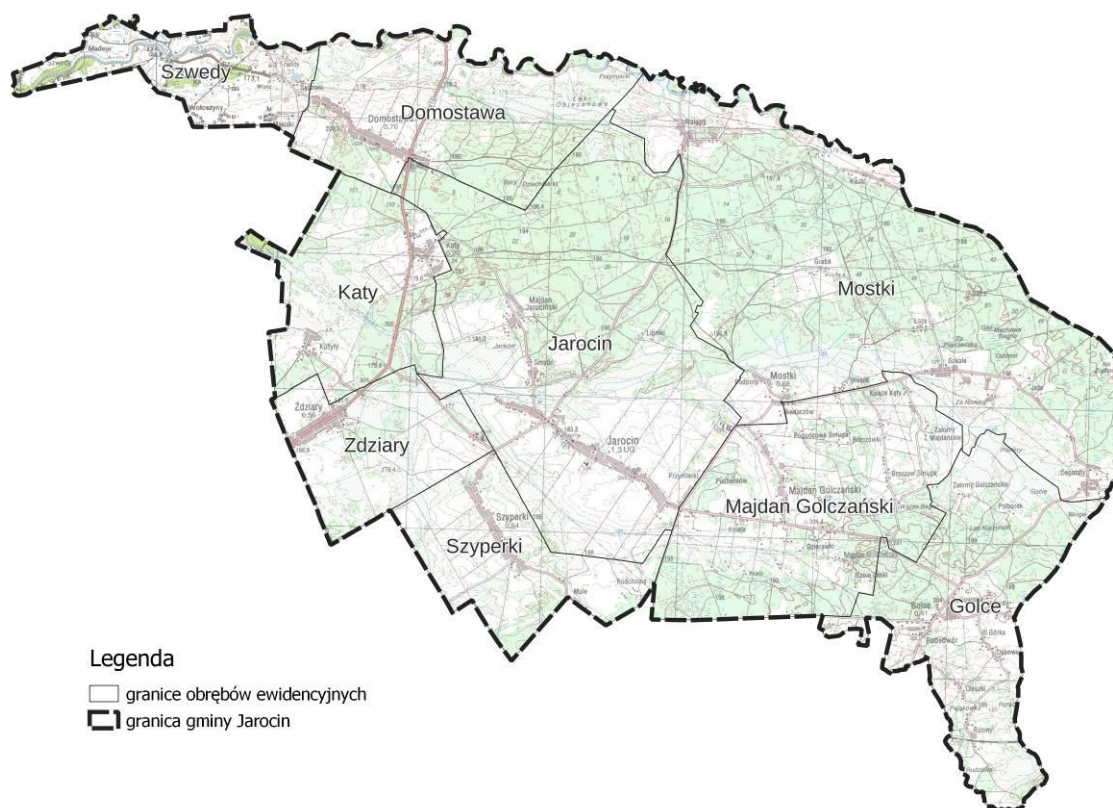
Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

Zakres planu ogólnego obejmuje cały obszar gminy Jarocin w jej granicach administracyjnych. Leży w północnej części powiatu niżańskiego, w województwie podkarpackim. Od stolicy województwa – Rzeszowa, dzieli ją około 60 km. Położenie gminy na tle powiatu przedstawia Ryc. 1. Podział administracyjny gminy na obręby ewidencyjne prezentuje Ryc. 2.

Ryc. 1. Lokalizacja Gminy Jarocin na tle powiatów

Ryc. 2. Obręby ewidencyjne w granicach Gminy Jarocin

Gmina ma charakter wiejski, a jej powierzchnia wynosi ok. 90 km², co stanowi ok. 11,5% powierzchni powiatu. Liczba mieszkańców wynosi 5 021 osób, a gęstość zaludnienia ok. 55,3 os/km² (GUS, dane za 2024 rok). W porównaniu do lat poprzednich obserwowano stały, coroczny spadek liczby mieszkańców oraz gęstości zaludnienia gminy. W granicach gminy znajduje się 10 obrębów ewidencyjnych: Domostawa, Golce, Jarocin, Katy, Majdan Golczański, Mostki, Szwedry, Szyperki, Zdziary i Kutylły. Siedzibą gminy jest Jarocin znajdujący się w jej centralnej części. Przez teren gminy przebiega droga ekspresowa S19, droga wojewódzka nr 878 oraz kolejowa Linia Hutnicza Szerokotorowa.

W aspekcie środowiskowym gmina wyróżnia się cennymi przyrodniczo obszarami. W jej granicach mieszczą się: Park Krajobrazowy Lasy Janowskie, Obszary Natura 2000: PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich, PLB060005 Lasy Janowskie, oraz dwa pomniki przyrody. Obszar gminy charakteryzuje równinna rzeźba terenu, z miejscowymi urozmaicheniami w postaci mniejszych dolin rzecznych oraz wydmy o wysokości 5-10 m, porośniętych lasami. Gminę Jarocin charakteryzuje znaczny udział powierzchni leśnych. Ukształtowane historycznie struktury osadnicze zlokalizowane są głównie wzdłuż dróg.

Fot. 1. Krajobraz wiejski Gminy Jarocin

Źródło: Fotografia własna

Fot. 2. Krajobraz wiejski Gminy Jarocin

Źródło: Fotografia własna

Fot. 3. Widok na drogę ekspresową S19 wraz z przejściem dla zwierząt

Źródło: Fotografia własna

Fot. 4. Wieś Kutuły (część obrębu ewidencyjnego Katy) zlokalizowana w sąsiedztwie drogi ekspresowej S19

Źródło: Fotografia własna

Fot. 5. Przykład wsi typu ulicówka na terenie gminy Jarocin

Źródło: Fotografia własna

Fot. 6. Zalew w Jarocinie

Źródło: Fotografia własna

Fot. 7. Linia Hutnicza Szerokotorowa na terenie gminy Jarocin

Źródło: Fotografia własna

W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna.

Dla poszczególnych stref określono profil funkcjonalny podstawowy oraz dodatkowy. Ustalono także wskaźniki określające zasady użytkowania danego terenu, w postaci: maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Dla stref oznaczonych symbolami SG, SK i SO nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.). Wszelkie wprowadzone ustalenia uwzględniają postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu oraz etapu przyjęcia dokumentu.

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wyniki analiz i ocen przedstawiono opisowo. Część kartograficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego. Ponadto w części tej oceniono czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz jego powiązania z najważniejszymi dokumentami na różnych szczeblach. Przedstawiono także metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstość ich przeprowadzania.

W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, mając na uwadze konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Przeanalizowano wpływ wprowadzonych ustaleń na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na wszystkie komponenty środowiska oraz określono ich czas trwania. Przedstawiono rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu. Omówiono rozwiązania alternatywne i trudności wynikające z braku dostatecznej wiedzy na tym etapie procedury.

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu planu będzie odbywała się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez właściwe instytucje. Wyniki będą prezentowane w raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obszar analizy oddalony jest od granicy państwa o ok. 80 km.

7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geologia i geomorfologia

W obrębie Równiny Biłgorajskiej podłoże geologiczne budują plejstocenyjskie osady wodnolodowcowe naniesione przez wody z Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, w postaci piasków o różnym składzie granulometrycznym, przewarstwianych wkładkami gruntów spoistych, pyłów oraz glin

pylastych i piaszczystych. W najwyżej położonych fragmentach Równiny Biłgorajskiej, piaski zostały przewiane przez wiatr, który utworzył z nich pojedyncze wydmy lub pola wydmore, wały wydmy.

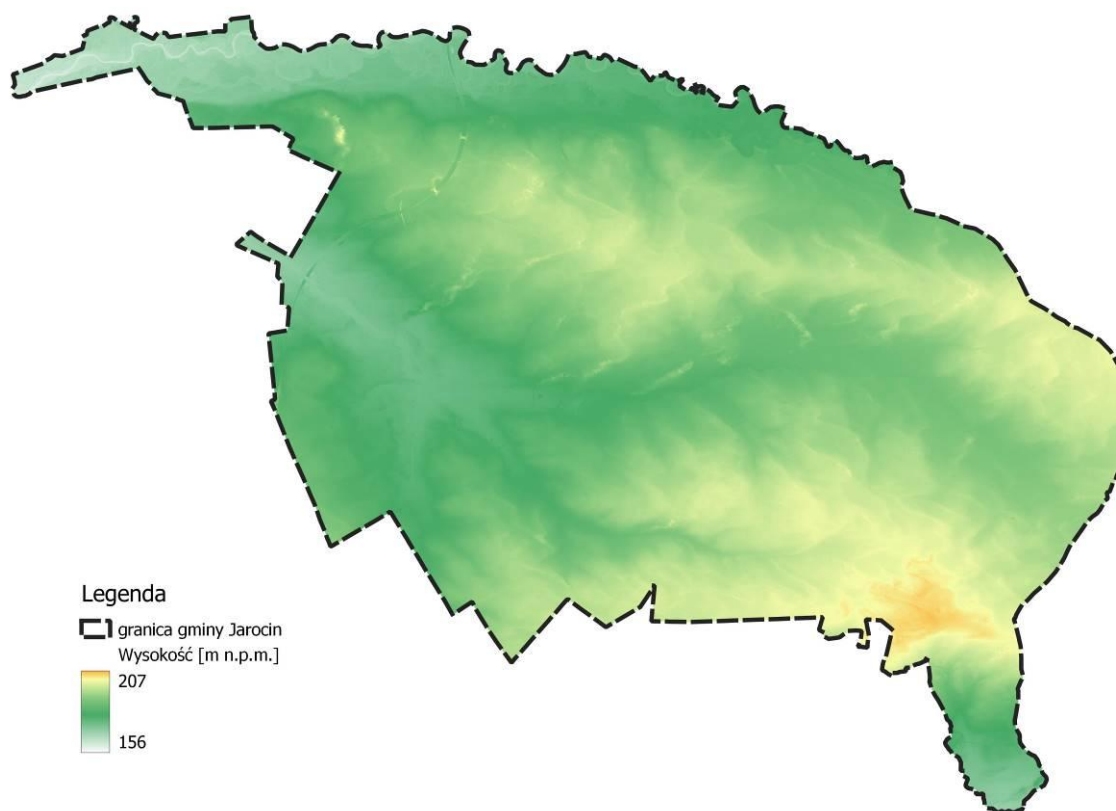
Gmina Jarocin zajmują północno-wschodnią część Zapadliska Przedkarpackiego – niecki tektonicznej, która wypełniona jest trzeciorzędowymi osadami morskimi zalegającymi na paleozoicznym podłożu. Zapadlisko zostało utworzone w końcowej fazie fałdowania geosynkliny karpackiej. W jego obrębie zalegają utwory wykształcone w głębokomorskiej facji ilów i ilołupeków. Zapadlisko wypełniają również ily krakowieckie, które występują bezpośrednio pod warstwą utworów czwartorzędowych pochodzenia plejstocénskiego i holocénskiego. Znajdują się one na głębokości kilkunastu metrów poniżej poziomu terenu. W gminie Jarocin osady plejstocénskie zalegają w formie osadów eolicznych i fluwioglacjalnych. Do osadów fluwioglacjalnych można zaliczyć gliny pylaste, lokalnie gliny zwięzłe, które mają konsystencję twardoplastyczną z wkładkami glin o konsystencji plastycznej, które występują one na głębokości od 0,2 do ok. 4,5 m p.p.t., a także piaski drobne lub średnie zalegające w stropowej partii podłoża. Osady eoliczne znajdują się z kolei w obrębie wydmy. Są one przeważnie drobne i charakteryzują się wysokim wysortowaniem. Warstwy holocénskie na terenie gminy Jarocin to głównie piaski i gliny zlokalizowane w dolinie rzeki Bukowej.

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną (Richling i in. 2021) cała gmina Jarocin znajduje się w obrębie Równiny Biłgorajskiej (512.47), która stanowi część Kotliny Sandomierskiej. W obrębie Równiny Biłgorajskiej podłoże geologiczne budują plejstocénskie osady wodnolodowcowe naniesione przez wody z Płaskowyżu Tarnogrodzkiego, w postaci piasków o różnym składzie granulometrycznym, przewarstwianych wkładkami gruntów spoistych, pyłów oraz glin pylastych i piaszczystych. W najwyżej położonych fragmentach Równiny Biłgorajskiej, piaski zostały przewiane przez wiatr, który utworzył z nich pojedyncze wydmy lub pola wydmore, wały wydmy. Powierzchnia terenu powstała w plejstocenie przez akumulację osadów aluwialnych i wodnolodowcowych, głównie piasków rzecznych naniesionych przez prawostronne dopływy Sanu. Równinę Biłgorajską rozcinają płytkie, rozległe doliny dopływów Sanu, z których największą jest dolina Bukowej i jej dopływu Gilówki oraz dolina Kurzynki, dopływu Tanwi.

W granicach gminy Jarocin można wyróżnić następujące formy morfologiczne:

- dolina rzeki Bukowej – Obejmuje ona występującą fragmentarycznie na terenie gminy terasę zalewową, a także nachylona w niewielkim stopniu (do 2%) i wyniesioną o ok. 2-3 m ponad poziom wody rzeki terasę nadzalewową, która miejscami jest porożcinana przez starorzecza.
- doliny boczne i nieckowate – Wśród nich najbardziej wyróżnia się największa, czyli dolina rzeki Gilówki. Jest ona formą płaską o słabo zaznaczonych zboczach i wyraźnym dnem. Jej szerokość mieści się w granicach 100-600 m. Doliny boczne są formami w dużej mierze zmeliorowanymi o uregulowanych biegach cieków. Dna przedmiotowych dolin pozostają okresowo podmokłe.
- wydmy – Są one w dużej mierze porośnięte lasami. Ich wysokość sięga 5-10 m ponad powierzchnię otaczającego terenu.

Biorąc pod uwagę wymienione powyżej formy morfologiczne ocenia się, że gmina Jarocin charakteryzuje się stosunkowo mało urozmaiconą rzeźbą terenu. Północno-zachodnie krańce gminy odznaczają się najniższymi wysokościami bezwzględными, które spadają do ok. 156 m n.p.m. Najwyżej położone obszary na terenie gminy znajdują się w jej południowo-wschodniej części w obrębie miejscowości Golce. Osiągają one wysokość 207 m n.p.m. Z form antropogenicznych w rzeźbie gminy (w jej zachodniej części) wyróżnia się przebieg drogi ekspresowej S19. Wysokości bezwzględne obszaru opracowania prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 3. Rzeźba terenu Gminy Jarocin

7.2. Warunki budowlane

O warunkach geologiczno-inżynierskich decyduje kilka czynników – rodzaj i stan gruntów, morfologia terenu, głębokość usytuowania zwierciadła wód podziemnych, występowanie procesów geodynamicznych i inne.

Tereny o warunkach korzystnych dla budownictwa w gminie Jarocin to głównie obszary występowania gruntów piaszczysto-żwirowych akumulacji wodnolodowcowej i lodowcowej zlodowaceń południowopolskich. Są to okolice obrębów ewidencyjnych: Domostawa, Zdziary, Szyperki i Majdan Golczański. Składają się na nie pisaki o zróżnicowanej granulacji, słabo wysortowane o kanciastych ziarnach i średnim lub dużym zagęszczeniu. Korzystne warunki budowlane występują również w obrębie ilów miocénskich oraz glin zwałowych zlodowaceń południowopolskich o stanie półzwałowym i twar doplastycznym, na południe od Jarocina. Gliny zwałowe znajdują się w rejonie miejscowości Golce. Iły zlokalizowane w strefie brzeżnej zapadliska przedkarpackiego odznaczają się dużą zmiennością i wykazują zróżnicowanie wytrzymałości i odkształcalności. Z kolei gliny często zalegają pod warstwą piasków mogących tworzyć przewarstwienia w ich stropowej części. Utrudnieniem dla budownictwa w ich obrębie mogą być wody znajdujące się w przewarstwie niach piaszczystych.

Obszary o warunkach niekorzystnych, utrudniających budownictwo to tereny gruntów organicznych, piasków rzecznych tarasów zalewowych, mułki oraz piaski eoliczne. Występują one głównie w dolinie Gilówki, Bukowej oraz jej dopływów. Niekorzystne warunki geologiczno-inżynierskie związane są również z tym, że bardzo często w ich obrębie zwierciadło wód gruntowych występuje płycej niż 2 m od powierzchni terenu.

7.3. Surowce mineralne

Na terenie gminy Jarocin występują dwa udokumentowane złoża surowców mineralnych piasków i żwirów. Ich charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli. Dla przedmiotowych złóż wyznaczono obszary i tereny górnicze.

Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie Gminy Jarocin

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina główna	Status złoża	Teren górniczy	Obszar górniczy	Całkowita powierzchnia złoża
1.	Golce	piaski i żwiry	złożo zagospodarowane	Golce	Golce	1,2248 ha
2.	Jarocin I	piaski i żwiry	złożo zagospodarowane	Jarocin IA	Jarocin IA	1,5769 ha

7.4. Użytkowanie gruntów

W strukturze użytkowania gruntów w gminie Jarocin przeważają użytki rolne (ok. 51% powierzchni). Wśród nich największy udział stanowią grunty orne (ok. 40% powierzchni użytków rolnych) oraz łąki (ok. 27% powierzchni użytków rolnych). Występują one głównie w centralnej części gminy oraz przy jej północnej i południowej granicy. Pastwiska, które zajmują ok. 8,1% gminy, zlokalizowane są głównie w dolinach cieków. Sady pokrywają niewielkie powierzchnie i posiadają marginalne znaczenie. W strukturze użytków rolnych znajdują się także grunty pod stawami, grunty pod rowami, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz nieużytki. Udział gruntów zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych jest stosunkowo duży i wynosi ok. 7% w skali powierzchni wszystkich użytków w gminie, co może być skutkiem zmniejszającej się funkcji rolniczej na analizowanym terenie.

Duży udział procentowy w powierzchni gminy stanowią lasy, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – ok. 41,7%. Dominują one w północnej, wschodniej i południowej części gminy. Stanowią one zwarte kompleksy i są objęte formami ochrony przyrody. Koncentrują się w nich walory przyrodnicze, a także odznaczają się one wysoką bioróżnorodnością.

Grunty zabudowane stanowią ok. 3,6% powierzchni gminy, z czego większość stanowią grunty rolne zabudowane. Obrazuje to charakter rolniczy gminy oraz występowanie dużej liczby zabudowy zagrodowej. Zwarta sieć osadnicza poszczególnych miejscowości koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wody powierzchniowe stanowią ok. 1% powierzchni gminy i są to głównie tereny mniejszych cieków oraz zalew w Jarocinie.

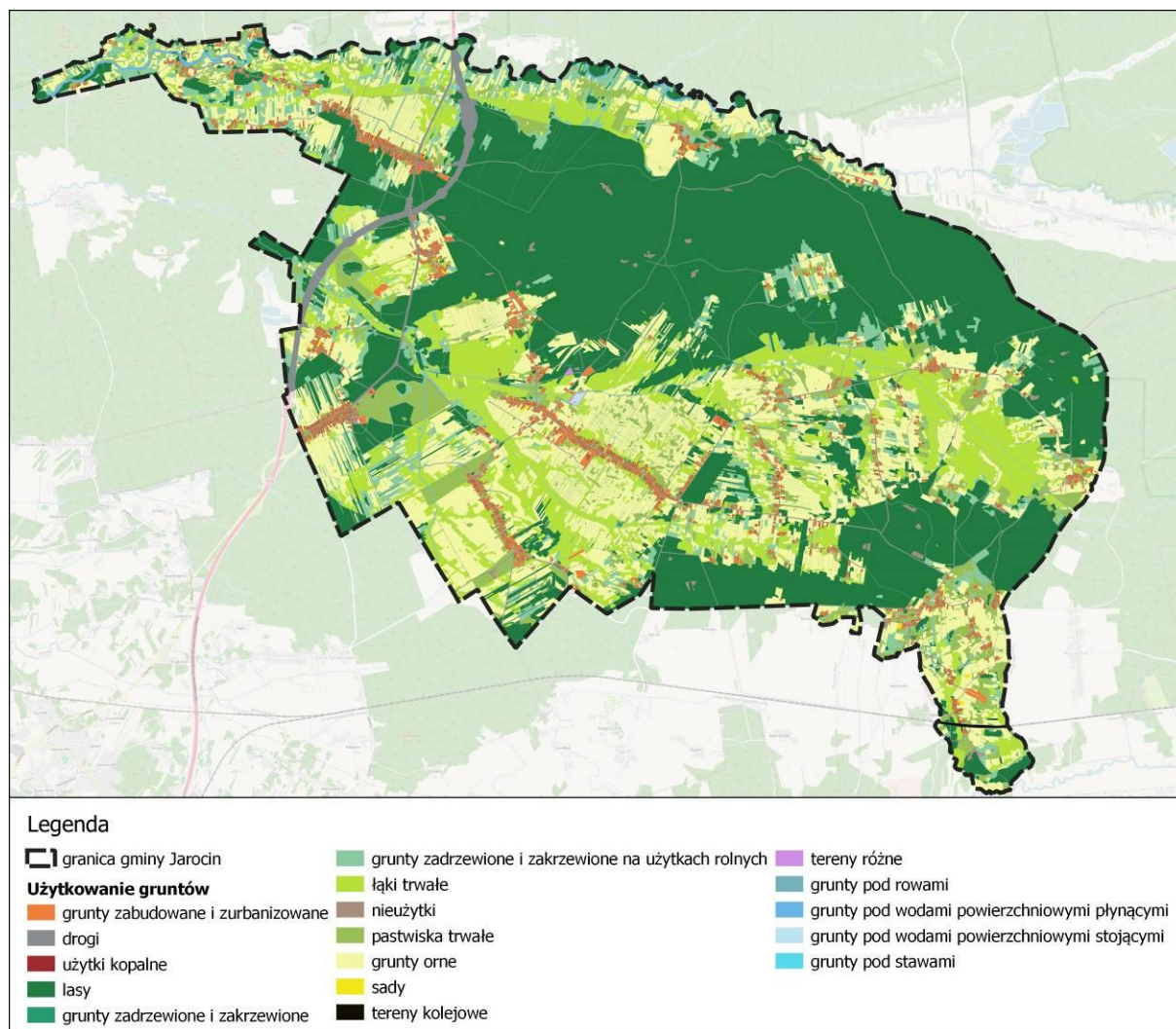
Działki pod drogami zajmują ok. 2,9% a tereny kolejowe ok. 0,05% powierzchni gminy. Udział pozostałych użytków gruntowych w skali gminy jest znikomy. Przez teren gminy, w jej zachodniej części przebiega droga ekspresowa S19 i droga wojewódzka nr 878, natomiast południowy fragment gminy przecina kolejowa Linia Hutnicza Szerokotorowa.

Podział na poszczególne użytki wraz z ich powierzchnią przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Jarocin

Rodzaj użytku	powierzchnia [ha]	powierzchnia [%]
B - tereny mieszkaniowe	48,62	0,54
Ba - tereny przemysłowe	10,53	0,12
Bi - inne tereny zabudowane	20,14	0,22
Bp - zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	0,53	0,01
Br - grunty rolne zabudowane	241,00	2,66
Bz - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	4,43	0,05
dr – drogi	265,93	2,93
K – użytki kopalne	0,25	0,003
Ls – lasy	3774,95	41,61
Lz - grunty zadrzewione i zakrzewione	4,11	0,05
Lzr - grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	633,20	6,98
Ł – łąki trwałe	1243,23	13,70
N – nieużytki	35,35	0,39
Ps – pastwiska trwałe	736,83	8,12
R – grunty orne	1943,79	21,42
S – sady	5,16	0,06
Tk – tereny kolejowe	4,70	0,05
Tr – tereny różne	1,87	0,02
W - grunty pod rowami	37,18	0,41
Wp - grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	54,71	0,60
Ws - grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	2,98	0,03
Wsr - grunty pod stawami	3,42	0,04
Suma	9072,91	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z EGiB

Ryc. 4. Użytkowanie gruntów w Gminie Jarocin

Fot. 8. Krajobraz wiejski w gminie Jarocin

Źródło: Fotografia własna

Fot. 9. Przykład lokalizacji zabudowy jednorodzinnej zlokalizowanej wzdłuż obszarów leśnych w gminie Jarocin

Źródło: Fotografia własna

Fot. 10. Eksploatacja górnicza na terenie gminy Jarocin

Źródło: Fotografia własna

7.5. Gleby

Na terenie gminy Jarocin z osadów wodnolodowcowych wytworzyły się gleby brunatne kwaśne i wylugowane, częściowo gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz czarne ziemie z piasków (rzadziej z pyłów i glin), całkowite, naglinione, napyłowe i naiłowe. Są to gleby przeważnie bardzo lekkie do uprawy mechanicznej, tylko lokalnie średnio ciężkie i ciężkie. Większość z nich odznacza się odczynem kwaśnym lub bardzo kwaśnym w górnej części profilu glebowego. Gleby występujące na terenie gminy są z reguły ubogie w przyswajalne dla roślin składniki pokarmowe najczęściej okresowo lub trwale zbyt suche, w wielu przypadkach okresowo nadmiernie uwilgotnione. Na obszarze opracowania występuje stosunkowo duży udział gleb o pochodzeniu organicznym, chronionych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zaliczają się do nich gleby murszowe i torfowe występujące w granicach miejscowości: Jarocin, Zdziary, Szyperki, Mostki, Majdan Golczański i Domostawa.

Gmina Jarocin charakteryzuje się przeciętnymi uwarunkowaniami glebowymi dla rozwoju rolnictwa. Gleby klasy III (stanowiące głównie łąki) zajmują ok. 1,3% wszystkich użytków rolnych na obszarze opracowania. Występują głównie w dolinach cieków w północnej i południowej części gminy. Ok. 34,6% stanowią gleby zaliczane do IV klasy bonitacyjnej. Gleby najsłabszych klas są dominujące i stanowią kolejno ok. 41,1% w przypadku użytków klasy V i ok. 22,1% w przypadku użytków klasy VI. Klasa VIz to z kolei ok. 0,9% wszystkich użytków rolnych w gminie Jarocin.

7.6. Warunki hydrologiczne

7.6.1. Wody powierzchniowe

Gmina Jarocin leży w zasięgu regionu Górnej Wisły, w pasie Północnego Podkarpacia. Część obszaru, w którym zlokalizowany jest przedmiotowy teren charakteryzuje się występowaniem cieków o niwalnych (śnieżnych), silnie wykształconych typach reżimów rzecznych oraz równowadze zasilania

podziemnego i powierzchniowego w odpływie całkowitym. Obszar opracowania zlokalizowany jest w dorzeczu Sanu, którego dopływami z terenu gminy Jarocin są Bukowa z dopływami (w tym rzeką Gilówką) i Tanew z Kurzynką. Wododział pomiędzy dorzecziami rzek Bukowa i Tanew przebiega przez miejscowość Golce. Rzeką Bukowa, która wraz z dopływami w przeważającej części odwadnia teren gminy Jarocin, płynie ze wschodu na zachód wzdłuż północnej granicy opracowania. Posiada ona krętą i stosunkowo rozległą dolinę, która jest wcięta na ok. 3-5 m w stosunku do otaczających terenów. Uchodzi ona do Sanu na terenie gminy Pysznica, poza obszarem opracowania. Jej największy dopływ stanowi Gilówka, która swoje koryto ma w centralnej części gminy. Wraz z większością swoich dopływów stanowi uregulowany ciek. W miejscowości Jarocin, na rzece Gilówce, powstał zalew wraz z częścią rekreacyjną. Stanowi on obecnie największy zbiornik wodny na terenie gminy. Przy południowej granicy gminy Jarocin, w obrębie ewidencyjnym Golce, płynie rzeka Kurzynka, będąca dopływem Tanwi, która na terenie gminy Ulanów uchodzi do Sanu. Na obszarze opracowania, w dnach dolin, w obrębie niewielkich wyrobisk poeksploatacyjnych występują miejscami zbiorniki wód powierzchniowych.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) w granicach gminy Jarocin zlokalizowanych jest 6 jednostek:

- Kurzynka (RW20001022889),
- Bukowa od Rakowej do ujścia (RW200011229499),
- Dopływ spod Kiszek (RW200010229452),
- Czartosowa (RW2000102294569),
- Dopływ spod Dyjaków (RW20001022892),
- Gilówka (RW200010229489).

Północną część gminy zajmują zlewnie RW200011229499 (Bukowa od Rakowej do ujścia), RW200010229452 (Dopływ spod Kiszek) oraz na niewielkim fragmencie RW2000102294569 (Czartosowa), natomiast południową RW20001022892 (Dopływ spod Dyjaków) i RW20001022889 (Kurzynka). Największą powierzchnię na obszarze opracowania zajmuje położona centralnie zlewnia RW200010229489 (Gilówka).

Wszystkie wymienione zlewnie JCWP posiadają status „naturalnej części wód”.

Wszystkie wymienione zlewnie JCWP nie są przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz nie są przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych, stanowią natomiast obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Na terenie zlewni Kurzynka (RW20001022889) znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Rezerwat Przyrody Obary, Park Krajobrazowy Lasy Janowskie, Obszar Natura 2000 Puszcza Solńska PLB060008, Obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Tanwi PLH060097, Obszar Natura 2000 Uroczyska Puszczy Solskiej PLH060034, Obszar Natura 2000 Bory Bagienne nad Bukową PLH180048.

Na terenie zlewni Bukowa od Rakowej do ujścia (RW200011229499) znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Rezerwat Przyrody Lasy Janowskie, Park Krajobrazowy Lasy Janowskie, Obszar Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005, Obszar Natura 2000 Puszcza Solńska PLB060008, Obszar Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020, Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031, użytek ekologiczny (bez nazwy).

Stan wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych na obszarze gminy kontroluje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy Prawo Wodne. Prowadzony monitoring ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2022) w 5 jednolitych częściach wód powierzchniowych na obszarze gminy, stan ogólny określany był jako zły, natomiast w 1 stan ogólny nie został oceniony. Ocenę stanu wszystkich JCWP na terenie gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 3. Ogólna ocena stanu JCWP na terenie Gminy Jarocin

Nazwa	Typ JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Wskaźniki determinujące stan chemiczny	Stan JCW
Kurzynka (RW20001022 889)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	dobry stan ekologiczny	nie dotyczy	stan chemiczny poniżej dobrego	benzo(a)piren	zły stan wód
Bukowa od Rakowej do ujścia (RW20001122 9499)	Rzeka nizinna	umiarkowany stan ekologiczny	OWO, fosfor ogólny; fitobentos	stan chemiczny poniżej dobrego	benzo(a)piren; bromowane difenyloetery	zły stan wód
Dopływ spod Kiszek (RW20001022 9452)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	nie dotyczy	brak danych	nie dotyczy	brak danych
Czartosowa (RW20001022 94569)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	umiarkowany stan ekologiczny	fitobentos	brak danych	związki tributylocyny	zły stan wód
Dopływ spod Dyjaków (RW20001022 892)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	słaby stan ekologiczny	OWO; makrobezkręgowce, ichtiofauna	stan chemiczny dobry	nie dotyczy	zły stan wód
Gilówka (RW20001022 9489)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	umiarkowany stan ekologiczny	fitobentos, ichtiofauna	stan chemiczny poniżej dobrego	benzo(a)piren	zły stan wód

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)

Zlewnia JCWP Kurzynka jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW20001022889 zidentyfikowano następujące presje:

- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

Dla JCWP Kurzynka (RW20001022889) zastosowano odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale

uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia JCWP Bukowa od Rakowej do ujścia jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW200011229499 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- hydromorfologiczne: budowle piętrzące - rzeki główne,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

Dla JCWP Bukowa od Rakowej do ujścia (RW200011229499) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosfor ogólny, OWO; IO; bromowane difenyletery(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia JCWP Dopływ spod Kiszek jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobry stan chemiczny.

Na obszarze zlewni RW200010229452 zidentyfikowano następujące presje:

- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne.

Dla JCWP Dopływ spod Kiszek (RW200010229452) nie zastosowano odstępstw dotyczących osiągnięcia celów środowiskowych.

Zlewnia JCWP Czartosowa jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW2000102294569 zidentyfikowano następujące presje:

- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne,
- chemiczne: rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla JCWP Czartosowa (RW2000102294569) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: IO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł

zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: związku tributylowy(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia JCWP Dopływ spod Dyjaków jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobry stan chemiczny.

Na obszarze zlewni RW20001022892 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: źródła bytowe i komunalne (rozproszone),
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne.

Dla JCWP Dopływ spod Dyjaków (RW20001022892) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: OWO, MMI, EFI+PL/ IBI_PL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia JCWP Gilówka jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW200010229489 zidentyfikowano następujące presje:

- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

Dla JCWP Gilówka (RW200010229489) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: IO, EFI+PL/ IBI_PL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

7.6.2. Wody podziemne

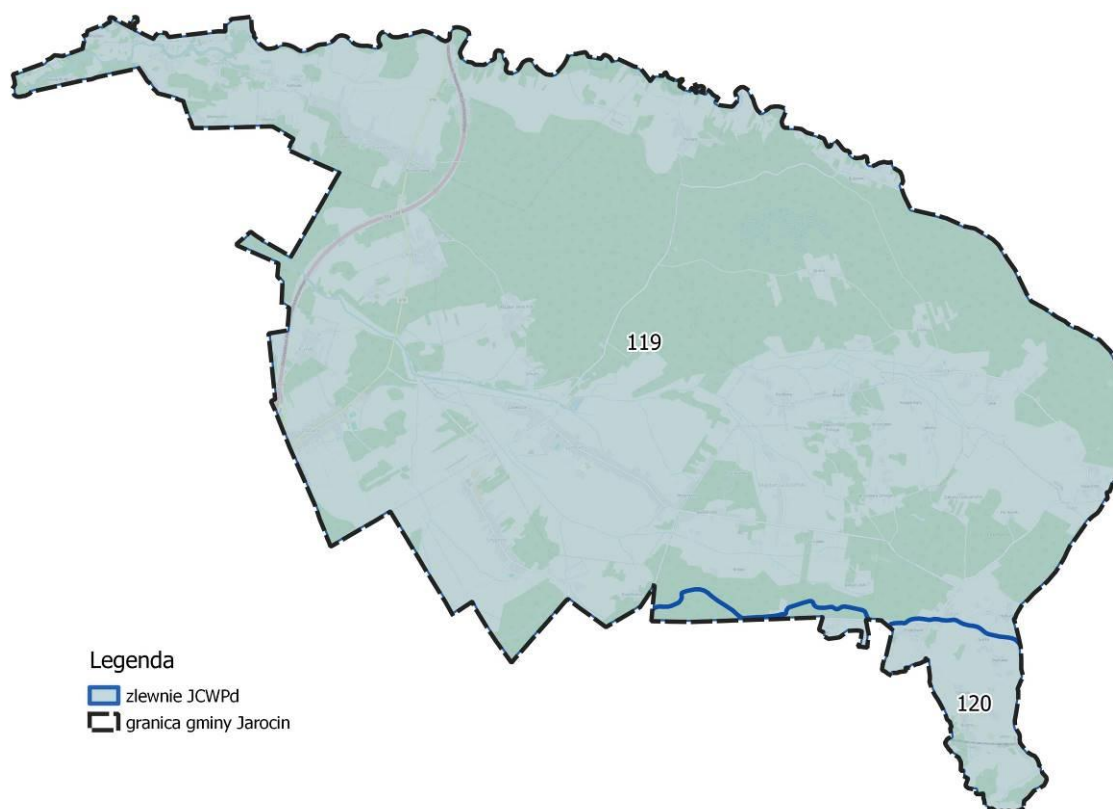
Gmina Jarocin według regionalizacji hydrogeologicznej zaliczana jest do regionu XIII – przedkarpackiego. Położona jest w zasięgu dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) o nr 119 (PLGW2000119) i 120 (PLGW2000120). Większość obszaru opracowania położona jest w zasięgu jednostki PLGW2000119, jedynie fragment gminy w jej południowo-wschodnim fragmencie leży w obrębie PLGW2000120.

W granicach JCWPd nr 119 znajdują się następujące obszary chronione wymienione w zał. IV RDW:

- JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – w granicach JCWPd zalicza się do nich: 5 Rezerwatów przyrody, 1 Park krajobrazowy, 3 Obszary Natura 2000 – OSO, 5 Obszarów Natura 2000 – SOO, 1 Obszar chronionego krajobrazu, 8 Użytków ekologicznych, 3 Pomniki przyrody.

W granicach JCWPd nr 120 znajdują się następujące obszary chronione wymienione w zał. IV RDW:

- JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – w granicach JCWPd zalicza się do nich: 1 Park narodowy, 6 Rezerwatów przyrody, 4 Parki krajobrazowe, 3 Obszary Natura 2000 – OSO, 9 Obszarów Natura 2000 – SOO, 4 Obszary chronionego krajobrazu, 58 Użytków ekologicznych, 6 Pomników przyrody.

Ryc. 6. Jednolite części wód podziemnych na terenie Gminy Jarocin

Według mapy hydrogeologicznej Polski południowa oraz północno-zachodnia część gminy Jarocin położona jest na obszarze bez wyznaczonego użytkowego piętra wodonośnego. Są to tereny wychodni ilów trzeciorzędowych wraz ze strefami przyległymi, których warstwy wodonośne nie spełniają kryteriów kwalifikujących je do eksploatacji. Obszary opracowania położone częściowo w obrębach ewidencyjnych Katy, Domostawa, Jarocin i Mostki zlokalizowane są na terenie na którym występuje czwartorzędowe piętro wodonośne (jednostka 2aQII na MHP, arkusz Huta Krzeszowska). Użytkowy poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym występuje na głębokości 1-5 m. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi 6,5-18,7 m. Wydajności potencjalne studni wierconych we wschodniej części jednostki wynoszą 10-50 m³/h. Obszary objęte opracowaniem położone w obrębie Jarocin oraz Mostki, a także północnych fragmentów miejscowości Majdan Golczański i Golce również znajdują się na terenie występowania czwartorzędowego piętra wodonośnego (jednostka 3aQI na MHP, arkusz Huta Krzeszowska). Strop warstwy wodonośnej użytkowego poziomu wodonośnego o charakterze napiętym występuje na głębokości 10-40 m; zwierciadło wody stabilizuje na głębokości 0,8-8,4 m. Miąższość warstwy wodonośnej wynosi 1,5-13,2 m, a przeważnie około 10 m. Wydajności potencjalne studni na ogół mieszczą się w zakresie 10-50 m³/h. Wody podziemne zasilane są przez opady atmosferyczne i częściowo przez wody gromadzące się w korytach rzek i cieków. Wahania poziomu wodonośnego są silnie uzależnione są od opadów atmosferycznych. W granicach gminy Jarocin nie występują główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP).

Stan wód podziemnych

Podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych stan chemiczny i ilościowy jednolitych części wód podziemnych jest monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Jednostką odpowiedzialną za monitoring wód podziemnych jest Państwowa Służba Hydrologiczna

(PSH). Stan ilościowy wód PLGW2000119 i PLGW2000120 określany jest jako dobry, podobnie jak stan chemiczny. Nie są one zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należy dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych. W rejonie jednostki hydrogeologicznej 2aQII (obszary opracowania położone częściowo w obrębach ewidencyjnych Katy, Domostawa, Jarocin i Mostki) stopień zagrożenia wód podziemnych został określony jako wysoki, ze względu na brak izolacji poziomu wodonośnego i płytkiego występowania zwierciadła wody. Potencjalne ogniska zanieczyszczeń stanowią obiekty małe ale bardzo liczne związane z zabudową (szamba, gnojowniki). Dla jednostki 3aQI (obszary objęte opracowaniem położone w obrębie Jarocin oraz Mostki, a także północnych fragmentów miejscowości Majdan Golczański i Golce) istnieje niski stopień zagrożenia. Na tych terenach zalega kilkunastometrowa warstwa izolacyjna w postaci słaboprzepuszczalnych glin pyłów i ilów, a potencjalne ogniska zanieczyszczeń stanowią obiekty małe.

7.7. Klimat i powietrze

Obszar gminy Jarocin zaliczany jest do regionu klimatycznego Kraina Sandomierska, należącego do Klimatów Podkarpackich Nizin i Kotlin, które charakteryzują się surowymi zimami i ciepłymi latami.

Opracowywany teren leży w strefie mało zróżnicowanej pod względem termicznym. Średnie dobowe maksymalne temperatury są największe w okresie lata z najwyższą wartością w lipcu 24,8°C i najniższą -1,1°C w styczniu. Różnice temperatur ekstremalnych wskazują na wahania temperatury niekorzystne dla organizmów żywych, głównie w okresie późnej wiosny i wczesnej jesieni, kiedy temperatura spada poniżej 0°C. Pierwsze przymrozki notowane są we wrześniu, natomiast ostatnie w maju. Pierwsze dni upalne (z temperaturą powyżej 25°C) występują w kwietniu, a ostatnie w październiku. Maksimum tych dni przypada w miesiącu lipcu. Średnia roczna wilgotność względna powietrza wynosi ok. 80–85%. Najwyższe wartości wilgotność względna osiąga późną jesienią i zimą, najniższe w kwietniu i maju. Jej wahania występują również w przebiegu dobowym i przestrzennym. Największe zróżnicowanie ma miejsce przy pogodzie wyżowej, sprzyjającej zjawisku inwersji. Mgła najczęściej jest obecna w dnach dolin, gdzie płycej występuje poziom wód podziemnych. Średnia liczba dni z mgłą na obszarze gminy waha się między 50 a 60. Największego zachmurzenia na badanym terenie należy się spodziewać późną jesienią i zimą. Najmniejszego wiosną oraz w końcowym okresie lata i wczesną jesienią. Średnia roczna liczba dni z zachmurzeniem wynosi około 140–160. Dni pogodnych najwięcej notuje się we wrześniu, najmniej w okresie zimy z minimum w grudniu. Analiza dni pogodnych w ciągu roku wykazuje że najpogodniejszymi są okresy późnego lata, wczesnej jesieni i wczesnej wiosny. Obszar opracowania leży w rejonie, w którym spada około 650 mm opadów rocznie. Z rocznych sum opadów około 66% przypada na okres wegetacji roślin (od IV do IX). Roczny rozkład opadów jest nierównomierny. Najmniej opadów jest zimą, najwięcej latem.

Stan powietrza atmosferycznego

W raporcie za 2024 rok Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo podkarpackie zostało podzielone na 2 strefy: Miasto Rzeszów (obejmującą tereny stolicy województwa) i strefę podkarpacką (obejmującą pozostały obszar województwa podkarpackiego). Teren gminy Jarocin znalazł się w granicach strefy podkarpackiej. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie,

większość substancji mieściło się w normach kryterium ochrony zdrowia ludzi i zaliczono je do klasy A. Substancje niezaliczone do klasy A to: Benzo(a)piren oraz ozon w przypadku celu długoterminowego.

Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	O ₃ cel długoterminowy	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
Strefa podkarpacka	A	A	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	C	A

Źródło: GIOŚ 2025, Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za 2024 r.

Wartości benzo(a)pirenu związane są z emisją zanieczyszczeń sektora komunalno-bytowego (emisja zanieczyszczeń w okresie zimowym).

Dla strefy podkarpackiej przeprowadzono dodatkowo ocenę jakości powietrza dla kryterium ochrony roślin. Ze względu na jakość powietrza pod względem ochrony roślin nie wystąpiły przekroczenia wśród substancji monitorowanych tj.: dwutlenek siarki, tlenków azotu oraz ozonu. Jednak odnotowano przekroczenia wartości ozonu dla celu długoterminowego i nadano mu klasę D2.

Tab. 5. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin

Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń			Klasa celu długoterminowego
	SO ₂	NO _x	O ₃	O ₃
Strefa podkarpacka	A	A	A	D2

Źródło: GIOŚ 2025, Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za 2024 r.

7.8. Walory krajobrazowe oraz zabytki kultury

Gmina Jarocin nie posiada urozmaiconej rzeźby terenu, jednak ze względu na duży udział obszarów niezabudowanych o charakterze naturalnym jej walory krajobrazowe można ocenić jako istotne. Obecność łąk, pastwisk, użytków rolnych czy kompleksów leśnych tworzy krajobraz mozaikowy. Ważnym akcentem jest meandrująca wśród lasów i pól rzeka Bukowa. Lasy prezentują zróżnicowane siedliska. Krajobrazy leśne są jednymi z najcenniejszych w granicach gminy Jarocin. Charakteryzują się one wyjątkową fizjonomią oraz różnorodnością drzewostanów pod względem gatunkowym i wiekowym. Dodatkowo na całym obszarze gminy krajobraz wzbogacają niewielkie kompleksy leśne. Z uwagi na walory krajobrazowe gminy jest ona objęta formami ochrony przyrody, takimi jak: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Lasy Janowskie” PLB060005, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLB060005, a także otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie.

Sieć osadnicza gminy Jarocin jest charakterystyczna dla gmin wiejskich w części wschodniej Polski. Układ przestrzenny miejscowości ukształtował się wzdłuż głównego układu komunikacyjnego oraz głównych cieków i suchych dolin. W związku z powyższym przeważają tutaj miejscowości o układzie urbanistycznym ulicowym charakteryzującym się zwartą zabudową mieszkaniową po obu stronach ulicy. Z uwagi na jej fizjonomię przeważnie nie stanowi ona elementów dysharmonijnych w krajobrazie. Zabudowa mieszkaniowa gminy Jarocin ukształtowana została w oparciu o jedną z podstawowych i tradycyjnych funkcji gminy, jaką jest rolnictwo. Na jej obszarze dominuje budownictwo charakterystyczne dla osadnictwa wiejskiego pod względem zarówno formy, jak i funkcji - budynek mieszkalny jednorodzinny z towarzyszącą zabudową związaną z działalnością gospodarczą mieszkańców. Na terenie gminy występuje również coraz liczniej zabudowa jednorodzinna

oraz letniskowa (rekreacji indywidualnej). Lokalne zgrupowania osadnicze mają głównie zagrodowy charakter zabudowy, w którym zlokalizowane są ośrodki usług i miejsc pracy związanej z działalnością pozarolniczą. Do podstawowego układu dróg w gminie Jarocin należy droga ekspresowa S19, droga wojewódzka nr 878, drogi powiatowe oraz gminne. Podstawowy układ komunikacyjny uzupełniony jest w poszczególnych miejscowościach przez ogólnodostępne drogi lokalne i wewnętrzne (nie zaliczone do żadnej z ww. kategorii dróg), pełniące rolę dojazdową do gruntów rolnych i leśnych, obsługujące tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowo-produkcyjnej.

Przez teren Gminy Jarocin przebiegają szlaki rowerowe:

- Green Velo,
- Green Velo – Łącznik,
- Green Velo - Łącznik 301,
- Powiatowy Szlak Rowerowy,
- Szlak Rowerowy "Rita",
- Szlak rowerowy ATR,
- Szlak rowerowy Jarocin,
- Szlaki łącznikowe w Jarocinie.

Do najciekawszych obiektów architektury, miejsc pamięci i innych obiektów na terenie gminy można zaliczyć przede wszystkim: Kościół pw. Matki Bolesnej w Jarocinie, Kościół pw. Matki Bożej Królowej Polski w Domostawie oraz Pomnik w Jarocinie poświęcony bohaterskiej postawie mieszkańców wsi w czasie II wojny światowej. Ponadto na terenie gminy znajdują się liczne stanowiska archeologiczne.

Ze względu na równinny charakter rzeźby terenu dominantami w krajobrazie o cechach niepożądanych są maszty telefonii komórkowych i napowietrzne linie elektroenergetyczne.

Fot. 11. Krajobraz wiejski w gminie Jarocin

Źródło: Fotografia własna

Fot. 12. Elektrownia fotowoltaiczna w obrębie ewidencyjnym Golce

Źródło: Fotografia własna

7.9. Różnorodność biologiczna

7.9.1. Szata roślinna

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Szafera teren gminy przynależy do działu Bałtyckiego, poddziału Pasa Kotlin Podgórskich, krainy Kotliny Sandomierskiej i okręgu Puszczy Sandomierskiej (Szafer 1972).

Według Matuszkiewicza natomiast obszar opracowania pod względem geobotanicznym znajduje się w zasięgu działu Wyżyn Południowopolskich, krainy Kotliny Sandomierskiej, okręgu Równiny Biłgorajskiej, podokręgu Biłgorajskim (Matuszkiewicz 2008).

Roślinność potencjalna (wg Matuszkiewicza) analizowanego obszaru i jego bezpośredniego sąsiedztwa powinna być związana z siedliskami (jednostkami kartograficznej potencjalnej roślinności naturalnej):

- *Quercus-Pinetum*, kontynentalny bór mieszany sosnowo-dębowy (grupa zbiorowisk: grupa borów sosnowych);
- *Leucobryo-Pinetum*, suboceaniczny bór sosnowy (grupa zbiorowisk: grupa borów sosnowych).

Na obszarze gminy Jarocin tereny leśne pokrywają ponad 40% powierzchni, w tym zdecydowanie dominują zróżnicowane siedliskowo bory sosnowe (około 90%), od boru świeżego po bór bagienny. Pozostałe lasy to zajmujące niewielkie powierzchnie łęgi i olsy. Obrazu roślinności dopełniają murawy napiaskowe i bliźniczkowe, torfowiska i trzęsawiska, szuwały oraz tereny zabudowane i ruderalne. Lasy na terenie gminy stanowią pozostałości Puszczy Solskiej. Rozmieszczone są nierównomiernie. Najbardziej zwarty kompleks leśny znajduje się w centralnej i północnej części gminy. W tym rejonie występują typowe lasy gospodarcze. Nie wydzielono lasów ochronnych. Kompleksy leśne terenu gminy charakteryzują się zadowalającą zdrowotnością. Wszystkie drzewostany położone są w I strefie zagrożeń przemysłowych (uszkodzenia słabe). W obszarach pozaleśnych dominują zbiorowiska roślinności synantropijnej, segetalnej i ruderalnej na porzuconych uprawach i łąkach porolnych. Często są również płyty zbiorowisk porębowych, przydroży, ntrofilnych okrajków

oraz spontanicznych nasadzeń sosnowo-brzozowych. Obszar opracowania na znacznej części związany jest z uprawami rolniczymi, przecinanymi pasmami zadrzewień. Przy zabudowaniach zlokalizowana jest roślinność ozdobna oraz synantropijna.

Fot. 13. Lasy oraz użytki zielone na terenie gminy Jarocin

Źródło: Fotografia własna

7.9.2. Fauna

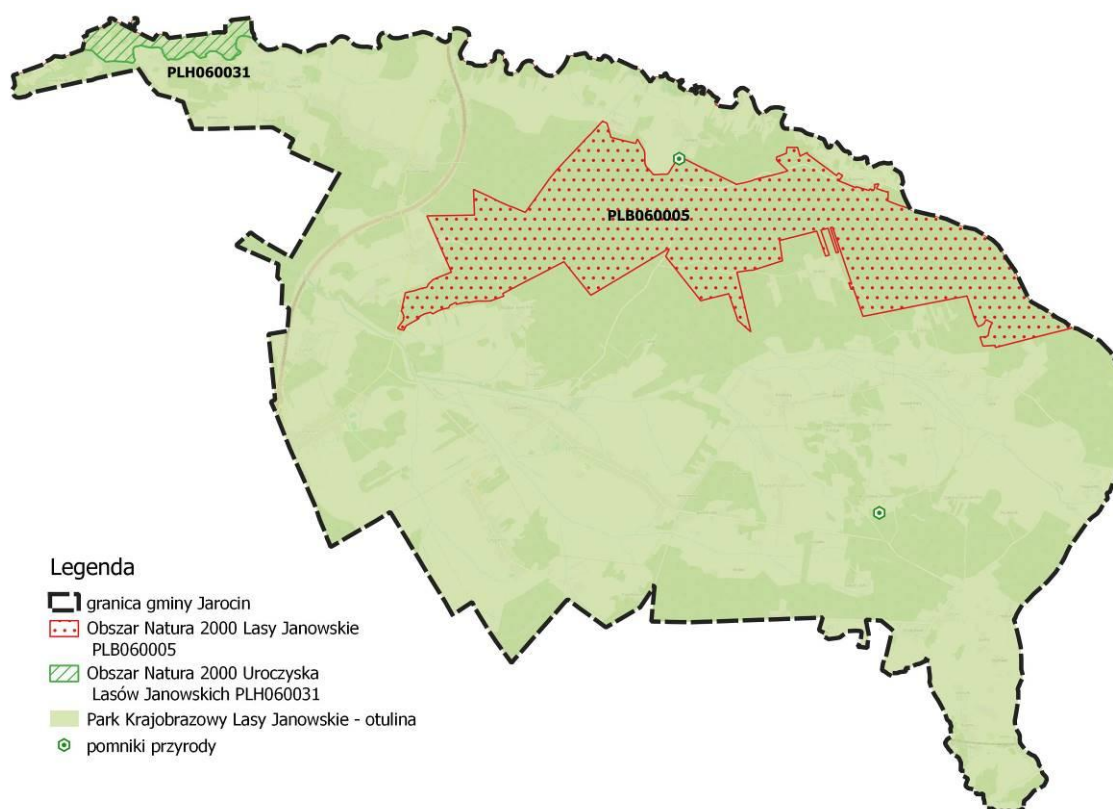
Fauna obszarów opracowania jest związana z krajobrazem leśnym i rolniczym. Lasy w gminie Jarocin są centrami różnorodności biologicznej i to w ich obrębie występują najbogatsze zasoby faunistyczne. Obejmują one pozostałości Puszczy Solskiej. Zadrzewienia śródpolne mogą stanowić dogodną kryjówkę dla ssaków i ptaków związanych z siedliskami rolnymi. Do najważniejszych gatunków występujących na terenie gminy można zaliczyć m.in. jeża, kreta, ryjówkę, wiewiórkę, bobra, łasicę, sarnę, jelenia, dziką, lisa i kunę. Zgodnie z *Ekspertyzą oceniającą stan populacji ślimaka winniczka *Helix pomatia* w granicach województwa podkarpackiego* w granicach gminy Jarocin występują stanowiska przedmiotowego gatunku. Zgodnie z *Raportem z wykonania ekspertyzy przyrodniczej na potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony w obszarach Natura 2000 województwa lubelskiego PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich* – wszystkie przedmioty ochrony we fragmencie terenu gminy znajdującym się w granicach Obszaru Natura 2000 PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich stwierdzono stanowisko trzepli zielonej *Ophiogomphus cecilia*, lokalizację siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) oraz stwierdzono występowanie wydry *Lutra lutra* będącymi przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.

7.10. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

7.10.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

W granicach gminy występują obiekty i obszary chronione na mocy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody. Są to:

- Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Lasy Janowskie” PLB060005,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLH060031, 2 pomniki przyrody.

Ryc. 7. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Jarocin

Otulina Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie

Cały teren gminy Jarocin leży w obrębie Otuliny Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie utworzonej Rozporządzeniem nr 85/05 Wojewody Podkarpackiego z 12 grudnia 2005 w sprawie Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie. Otulina Parku obejmuje obszar w województwie podkarpackim wielkości 37 312 ha. Zgodnie z art. 5 ust. 14 Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. otulina stanowi strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Celem ochrony samego Parku jest zachowanie, popularyzowanie i upowszechnianie wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych Lasów Janowskich. Dla Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie ustanowiono plan ochrony na mocy

Rozporządzenia nr 13 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 maja 2005 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie"

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Lasy Janowskie” PLB060005

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Lasy Janowskie” został utworzony na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

Obszar obejmuje rozległy i zwarty kompleks leśny stanowiący północno zachodnią część Puszczy Solskiej oraz enklawę leśną "Rozwadów" dla ochrony głuszcza (położoną na południe od głównego kompleksu). Rozciąga się od doliny Wisły i Sanu na zachodzie obejmując Lasy Lipskie i Lasy Janowskie pomiędzy krawędzią Wyżyny Lubelskiej na północy i doliną rzeki Bukowej na południu, sięgając do miejscowości Frampol na wschodzie. Cechą charakterystyczną obszaru jest występowanie wielu stawów rybnych, gdzie prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka. Ostoja ptasia o randze europejskiej E 73. Podczas inwentaryzacji w 2010 roku stwierdzono tu 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W granicach gminy Jarocin znajduje się jedynie wspomniana powyżej enklawa leśna "Rozwadów". Obszar Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 posiada plan zadań ochronnych, który został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 8 lutego 2021 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2021 r., poz. 719).

Przedmiotami ochrony obszaru są następujące gatunki ptaków:

- włośchatka *Aegolius funereus*,
- lelek *Caprimulgus europaeus*,
- bocian czarny *Ciconia nigra*,
- błotniak stawowy *Circus aeruginosus*,
- dzięcioł czarny *Dryocopus martius*,
- bielik *Haliaeetus albicilla*,
- bączek *Ixobrychus minutus*,
- dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*,
- głuszc *Tetrao urogallus*.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLH060031

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Uroczyska Lasów Janowskich” został utworzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE).

Podstawowym celem ochrony w obszarze jest wilk - priorytetowy gatunek z Dyrektywy Siedliskowej. Jego populacja w obszarze stanowi istotną część lokalnej populacji Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. Składa się na nią 3 watahy liczące w sumie 16-18 osobników. Lasy Janowskie to zwarty obszar leśny o dużym stopniu naturalności i małej gęstości zaludnienia, z fragmentami starych drzewostanów o charakterze puszczańskim. Głównymi walorami siedliskowymi są tu bory bagienne i torfowiska oraz bory jodłowe. Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie ustanowił dla niego tymczasowe cele ochronne dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru (obwieszczenie z dnia 21 lutego 2022

r., znak: WSTIV. 6322.1.2021.MS). W granicach gminy Jarocin znajduje się jedynie ok. 87 ha przedmiotowej formy ochrony przyrody (w północno-zachodniej części gminy).

Przedmiotami ochrony obszaru są następujące siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt:

- 2330 Wydmny śródlądowe z murawami napiaskowymi,
- 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*,
- 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*,
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek,
- 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *PohlioCallunion*, *CallunoArctostaphylion*),
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*)*,
- 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie),
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie,
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)*,
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*,
- 9170 Grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*),
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*)*,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)*,
- 91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*),
- Starodub łąkowy *Ostericum palustre*,
- mopek *Barbastella barbastellus*,
- kumak nizinny *Bombina bombina*,
- wilk *Canis lupus*,
- bóbr europejski *Castor fiber*,
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio*,
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri*,
- zalotka większa *Leucrrhinia pectoralis*,
- wydra *Lutra lutra*,
- czerwонецzyk nieparek *Lycaena dispar*,
- piskorz *Misgurnus fossilis*,
- nocek bechsteina *Myotis bechsteinii*,
- nocek duży *Myotis myotis*,
- trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*,
- modraszek nausitous *Phengaris nausithous*,
- modraszek telejus *Phengaris teleius*,
- różanka *Rhodeus amarus*,
- szlaczkoń szafraniec *Colias myrmidone*,
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*,
- sasanka otwarta *Pulsatilla patens*.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Jarocin występują 2 pomniki przyrody. Ich zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tab. 6. Pomniki przyrody w Gminie Jarocin

Lp.	Lokalizacja	Data utworzenia	Opis	Liczba
1.	w południowym skraju wsi Nalepy, na gruncie należącym do Nadleśnictwa Rozwadów	08.02.1988 r.	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	1
2.	drzewo stanowiące pomnik przyrody znajduje się na terenie nieruchomości nr 522/1 obręb Majdan Golczański	01.06.2023 r.	Grusza polna (Grusza dzika, Ulęgalka) - <i>Pyrus pyraeaster</i>	1

Źródło: crfop.gdos.gov.pl

7.10.2. Korytarze ekologiczne

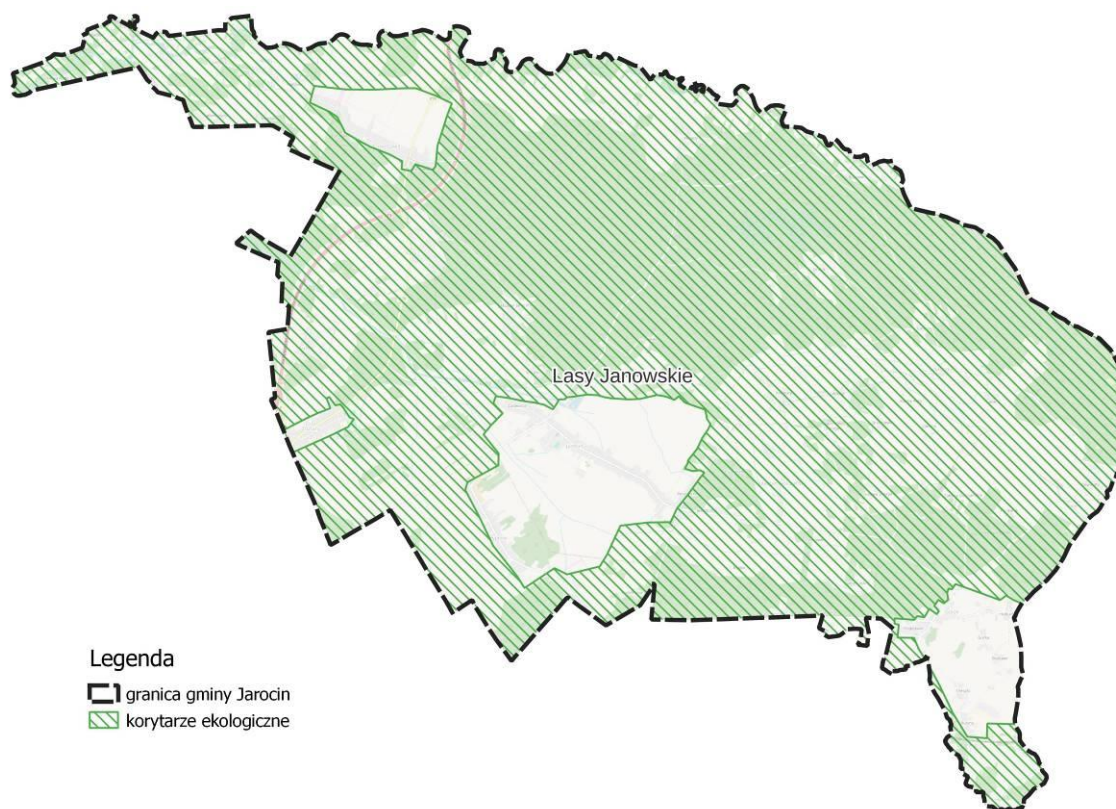
Funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii, energii i informacji w sieci ekologicznej. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy, co jest uznawane za jedną ze spraw priorytetowych w ochronie środowiska. Jest to związane z konkretnymi zasadami użytkowania terenów:

- niezwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości,
- utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski została opracowana w dwóch etapach przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego:

- etap I (2005 r.) - na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II (2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Przez znaczny obszar gminy Jarocin przebiega korytarz ekologiczny o nazwie Lasy Janowskie (GKPD-1B). Funkcję migracyjną na jej obszarze mogą również pełnić doliny cieków powierzchniowych, a także ekosystemy leśne (duże kompleksy leśne znajdujące się na terenie opracowania), zespoły zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, podmokłe obniżenia i zagłębienia terenu.

Ryc. 8. Korytarze ekologiczne na terenie Gminy Jarocin

7.10.3. System Przyrodniczy Gminy

Przyrodniczy System Gminy (PSG) ma na celu powiązanie ze sobą oraz ochronę najcenniejszych zasobów naturalnych obszaru. Jego sprawne funkcjonowanie zapewnia prawidłowy rozwój poszczególnych ekosystemów, wymianę genetyczną oraz możliwość migracji roślin i zwierząt. Podstawowe elementy PSG to doliny rzeczne wraz z torfowiskami i terenami bagiennymi oraz węzły ekologiczne (miejsca krzyżowania się korytarzy ekologicznych lub obszary o dużym stopniu naturalności i koncentracji organizmów), które reprezentują kompleksy leśne oraz większe zespoły łąkowe. Ponadto wyróżnić można tzw. sięgacze ekologiczne, czyli pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień oraz mniejsze cieki wodne, umożliwiające migrację w dodatkowych kierunkach, przede wszystkim ssakom lądowym.

Strukturami wspomagającymi prawidłowe funkcjonowanie PSG są:

- drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne, zagajniki i zakrzewienia śródpolne, zespoły parkowe,
- lokalne i okresowe podmokłości, rowy wodne,
- tereny rolnicze, łąki i pastwiska.

Obszary węzłowe:

- A. Kompleks leśny, wraz ze strefą ekotonową, na terenie obrębów ewidencyjnych: Domostawa, Katy, Jarocin i Mostki, w północnej i północno-wschodniej części gminy. W jego granicach znajduje się enklawa Obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005. Obejmuje fragment rozległych terenów leśnych, których kontynuacja znajduje się poza granicami gminy. Z obszarem węzłowym „B” połączony jest na terenie gminy lokalnymi korytarzami ekologicznymi. Siegacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy. Jego północną

granicę stanowi dolina rzeki Bukowej, natomiast południową dolina Gilówki. Od zachodu obszar węzłowy „A” jest ograniczony przebiegiem drogi ekspresowej S19. Lokalna migracja w kierunku zachodnim jest zachowana ze względu na dwa górne przejścia dla zwierząt zaprojektowane na S19.

- B. Kompleks leśny, wraz ze strefą ekotonową, położony w południowej i południowo-wschodniej części gminy, na terenie obrębów ewidencyjnych: Szyperki, Majdan Golczański i Golce. Obejmuje fragment rozległych terenów leśnych, których kontynuacja znajduje się poza granicami gminy. Z obszarem węzłowym „A” połączony jest na terenie gminy lokalnymi korytarzami ekologicznymi. Sięgacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.

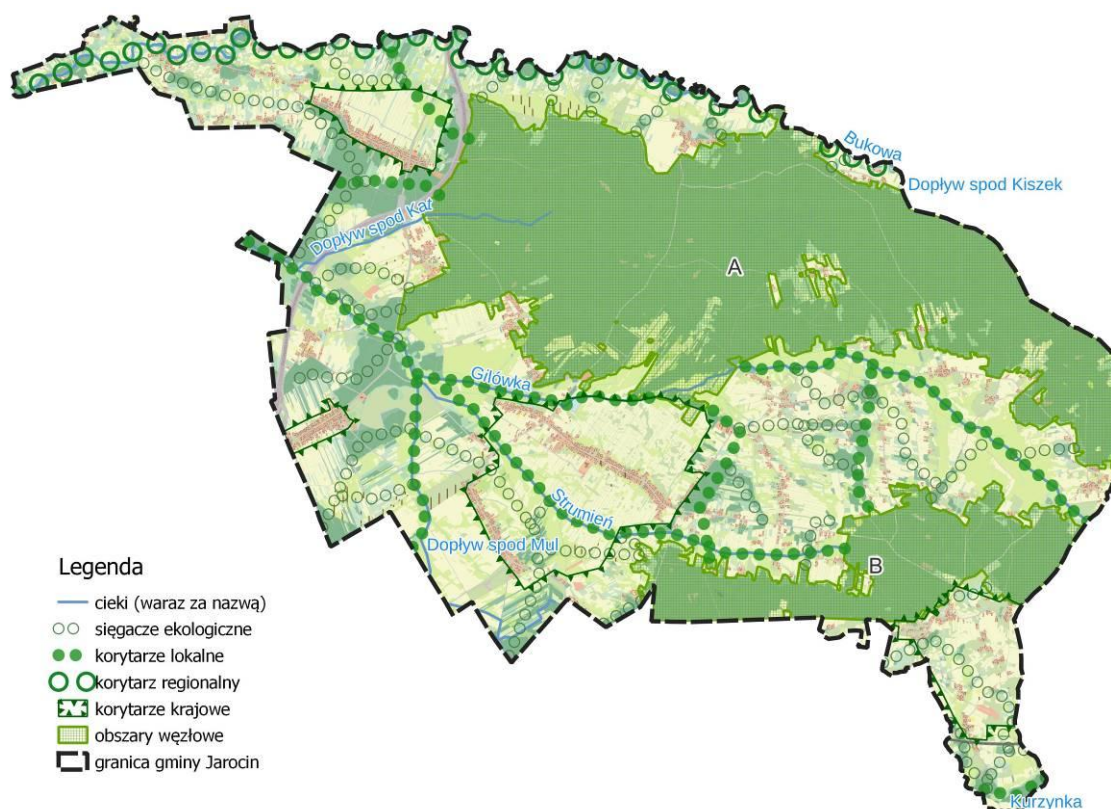
Obszary łącznikowe:

1. Dolina Bukowej – będąca północną granicę gminy Jarocin. Stanowi korytarz regionalny i nie łączy bezpośrednio obszarów węzłowych znajdujących się w granicach gminy Jarocin. Na niewielkim fragmencie przecina obszar węzłowy „A”.
2. Dolina Gilówki – biegnąca w centralnej części gminy. Stanowi główną oś łączącą obszary węzłowe oraz pozostałe elementy systemu przyrodniczego gminy.
3. Dolina Strumienia – biegnąca równolegle do rzeki Gilówki. Strumień ma swoje źródło na terenie obszaru węzłowego „B”. Ujście Strumienia do Gilówki znajduje się pomiędzy obrębami ewidencyjnymi Katy, Zdziary i Jarocin.
4. Pozostałe ciek i tereny leśne i łukowe mające istotne znaczenie dla połączenia gminnego systemu przyrodniczego w funkcjonalną całość.

Sięgacze ekologiczne:

- pasma zagajników, łuk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień oraz mniejsze ciek.

Najcenniejsze obszary przyrodnicze gminy tworzą mozaikę zróżnicowanych ekosystemów, na znacznej części obszaru opracowania. Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej spowodowało, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, jednak są też niewielkie fragmenty gminy, które są ich pozbawione. Jest to podstawowa przesłanka do utworzenia przyrodniczego systemu, który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie tereny decydujące o jakości środowiska, wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego.

Ryc. 9. System przyrodniczy Gminy Jarocin

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Użytkowanie i zagospodarowanie na przeważającej części obszaru opracowania jest zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i pozwala na prowadzenie działań gospodarczych bez większych szkód dla środowiska. W centralnej oraz miejscami w północnej i południowej części gminy dominują użytki rolne. Na wschodzie, południowym wschodzie oraz północy znaczne powierzchnie zajmują zwarte kompleksy leśne, jedynie miejscami poprzecinane pojedynczą zabudową oraz użytkami rolnymi. Niekorzystnym zjawiskiem jest punktowa zabudowa w sąsiedztwie dolin rzecznych. Pozytywnym aspektem jest natomiast lokalizacja zabudowy w obrębie zwartego systemu osadniczego oraz stosunkowo niski stopień jej rozproszenia. Pozwala to na efektywne kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej, ograniczającej emisję zanieczyszczeń do środowiska. Dodatkowo układ przestrzenny gminy pozwala na zachowanie cennych węzłów ekologicznych oraz korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Projekt planu ogólnego zakłada rozwój przestrzenny z poszanowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych. Niemniej jednak wzrost gospodarczy Gminy Jarocin możliwy jest m.in. poprzez wskazanie właściwych stref planistycznych umożliwiających harmonijny rozwój gminy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. W dokumencie wskazano obszary zainwestowane oraz dotąd niezainwestowane przeznaczone pod strefy usługowe, strefy gospodarcze, strefy produkcji rolniczej, strefy górnictwa, realizację OZE. To właśnie w powyższych strefach istnieje największe prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań negatywnych. Na obecnym etapie nie można jednak przesądzić, w jakim stopniu ustalenia dokumentu będą miały niekorzystny wpływ na poszczególne elementy środowiska w przypadku realizacji wskazanego zainwestowania. Plan ogólny wyznacza

jedynie ramy dla przyszłego zagospodarowania, którego rodzaj ani planowane do zastosowania technologie nie są obecnie znane. Sam plan ogólny wskazuje stosunkowo szerokie możliwości gospodarowania, możliwe do wyznaczenia w profilu podstawowym oraz dodatkowym w danej strefie planistycznej. Co więcej wskazane w planie ogólnym zagospodarowanie w zakresie mogącym mieć potencjalnie negatywny wpływ na środowisko, będzie możliwe do realizacji jedynie w przypadku uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczenie takich miejsc w planie ogólnym nie przesądza ostatecznie o ich zagospodarowaniu. Dodatkowo w przypadku inwestycji mogących znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji.

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych

Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Na system zaopatrzenia ludności w wodę w gminie Jarocin składają się wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz indywidualne ujęcia wody. Zgodnie z danymi GUS w 2024 roku długość czynnej sieci wodociągowej w gminie Jarocin wynosiła 91,2 km. Udział korzystających z instalacji w odniesieniu do całkowitej liczby mieszkańców gminy wyniósł około 90,9%.

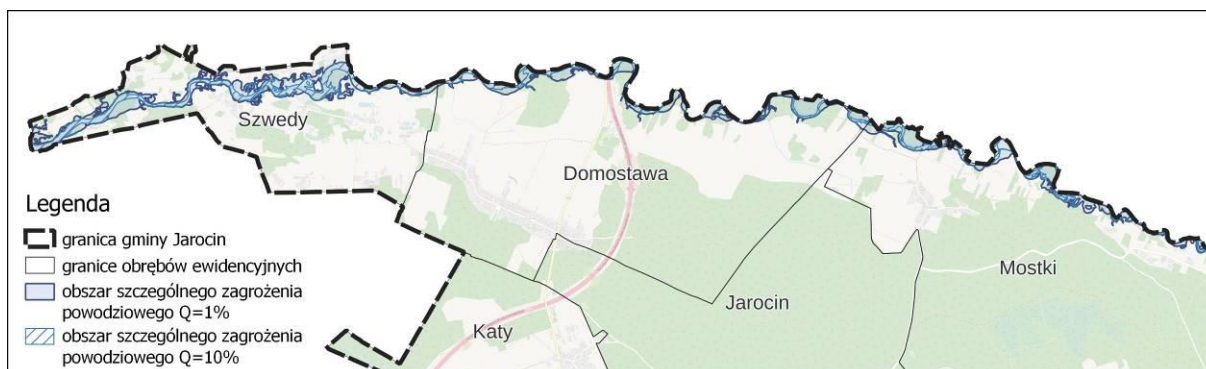
Na terenie gminy zlokalizowane są 4 istniejące ujęcia wód podziemnych oraz 2 okresowe ujęcia wód powierzchniowych. Dla wszystkich ujęć wód podziemnych wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej. Nie wyznaczono stref ochrony pośredniej. Zasoby czwartorzędowe są wykorzystywane przez ujęcia wód dla potrzeb wodociągów wiejskich w Katrach i Jarocinie. Ujęcie Jarocin zasila w wodę Jarocin, Szyperki, Majdan Golczański, Mostki, Sokale, Mostki Deputaty, Mostki – Graba – Nalepy, Golec. Ujęcie i zlokalizowana niedaleko stacja wodociągowa posiadają wygradzoną strefę ochrony bezpośredniej, zatem nie ma konieczności wyznaczenia strefy ochrony pośredniej dla ujęcia. Woda z ujęcia w Jarocinie nie może być używana do picia i na potrzeby gospodarcze bez uzdatniania, z uwagi na ponadnormatywne zawartości związków manganu i zapach gnilny.

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie Jarocin wynosi 108,8 km. W 2024 roku z kanalizacji korzystało ok. 80,3% jej ludności. Kanalizacja funkcjonuje w systemie grawitacyjno-ciśnieniowym. Budynki, które nie są podłączone do sieci odprowadzają ścieki do szamb lub do przydomowych oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy mieści się mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Jarocinie.

9.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru gminy Jarocin sporządzono mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami). Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzeki Bukowa dla wód o przepływach prawdopodobnych $Q=1\%$ (raz na 100 lat) oraz $Q=10\%$ (raz na 10 lat). Tego typu tereny znajdują się w północnej części gminy. W gminie mogą mieć również miejsce lokalne

podtopienia podczas wiosennych roztopów i letnich ulew lub na obszarach o płytkim zaleganiu wód gruntowych.

Ryc. 10. Obszary zagrożone powodzią na terenie gminy Jarocin

9.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Przez gminę Jarocin (w jej zachodniej części) przebiega droga ekspresowa S19. W związku z powyższym na analizowanym obszarze istotnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy. Okresowo występująca emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni używanych w gospodarstwach domowych, może przyczynić się do spadku jakości powietrza w okresach grzewczych. W wyniku spalania paliw do atmosfery przedostają się m.in. tlenek węgla i tlenki azotu. Opalanie indywidualnych gospodarstw węglem lub drewnem powoduje znaczną emisję do atmosfery takich substancji jak dwutlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, benzo(a)piren, pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀. Do emisji szkodliwych substancji przyczyniają się także obiekty punktowe, jakimi są budynki przemysłowe bazujące na energetycznym spalaniu paliw. Na jakość powietrza mogą mieć wpływ emisja zanieczyszczeń wynikająca z bliskiego sąsiedztwa aglomeracji miejsko-przemysłowej Stalowej Woli i Niska.

9.4. Zagrożenie osuwiskowe

Tereny w granicach gminy Jarocin nie zostały objęte krajowym programem pn. „System Ochrony Przeciwosuwiskowej” (SOPO). Na obszarze całej gminy Jarocin nie obserwuje się osuwisk.

9.5. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze opracowania warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych, terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu w granicach analizy, podobnie jak w przypadku zanieczyszczeń powietrza, jest ruch samochodowy odbywający się na drodze ekspresowej S19 oraz drodze wojewódzkiej nr 878. Głównym powiązaniem komunikacyjnym gminy jest droga ekspresowa S19. Odcinek przebiegający przez gminę Jarocin (Lasy Janowskie – Zdziary) został oddany do użytkowania w październiku 2021 r. Przecina on zachodnią część gminy. W gminie zlokalizowana jest także droga wojewódzka nr 878. Poza wymienionymi źródłami hałasu, na terenie opracowania nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

9.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zajmuje się przedsiębiorca wybrany w drodze przetargu nieograniczonego. Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebrane od właścicieli nieruchomości, przekazywane są do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, wynikającej z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami (WPGO), tj. do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). Miejscem zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do sortowania jest Sortownia odpadów zmieszanych i zbieranych selektywnie, kompostownia Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Sigielki, 37-418 Krzeszów. W gminie w miejscowości Jarocin zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego można oddać następujące odpady: 1) papier, tektura, 2) tworzywa sztuczne, 3) metale, 4) szkło, 5) odpady opakowaniowe wielomateriałowe, 6) bioodpady, 7) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, 8) meble i inne odpady wielkogabarytowe, 9) zużyte opony, 10) popioły pochodzące z gospodarstw domowych, 11) przeterminowane leki i chemikalia, 12) igieł i strzykawek oraz innych odpadów powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, 13) zużyte baterie i akumulatory, 14) odpady tekstyliów i odzieży, 15) odpady budowlane i rozbiórkowe, 16) odpady niebezpieczne. Ponadto raz w roku organizowana jest zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Na terenie gminy Jarocin znajduje się zamknięte wysypisko śmieci. Zagrożenie dla środowiska może stanowić incydentalne powstawanie tzw. „dzikich wysypisk śmieci”, stanowiących nielegalne miejsca magazynowania, bądź składowania odpadów.

9.7. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych oraz zagrożenia dla form ochrony przyrody

Główną barierą antropogeniczną dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Jarocin jest sieć drogowa, w szczególności droga ekspresowa S19 i droga wojewódzka nr 878. W mniejszym stopniu powiązaniom ekologicznym zagrażają drogi powiatowe i gminne. Niebezpieczeństwo stanowi także zwarta zabudowa, w szczególności kształtująca się wzdłuż cieków. Zagrożeniem dla flory i fauny obszarów chronionych są zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby, a także zmiany stosunków wodnych. Głównym zagrożeniem dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 jest zniszczenie siedlisk, żerowisk, a także przerwanie drożności tras migracji zwierząt i roślin. Do zagrożeń zewnętrznych Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”, zgodnie z planem ochrony Parku należą: zanieczyszczenie wód powierzchniowych oraz zanieczyszczenie powietrza pyłami przemysłowymi, jak również pochodzących z lokalnych kotłowni, palenisk domowych, a także pyły i gazy powstające w procesie spalania paliw stałych oraz węglowodory i związki ołowiu powstające ze spalania paliw płynnych w pojazdach mechanicznych. W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin rzecznych, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (las, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzenie w obrębie koryt rzecznych.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Gmina Jarocin jest obszarem w przeważającej części typowo wiejskim i nie przewiduje się aby w tym aspekcie w najbliższych latach zachodziły istotne zmiany. Większą część obszaru opracowania zajmują tereny leśne oraz rolnicze. Możliwa jest zmiana struktury agrarnej (m.in. wielkość powierzchni gospodarstw) oraz rodzaj uprawianych roślin. Na obszarach nieużytkowanych rolniczo będzie postępować sukcesja wtórna. W dolinach rzecznych na skutek zmiennych stanów wód gruntowych oraz dopływu substancji biogennych może stopniowo dochodzić do przekształcania siedlisk. Proces eutrofizacji będzie dostrzegany w miejscach zanieczyszczonych ściekami komunalnymi oraz spływami z intensywnie nawożonych pól. Rozwój zabudowy mieszkaniowej na obszarze gminy przebiega w umiarkowanym tempie.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej na obszarze gminy przebiega w zrównoważonym tempie. Jest ona skoncentrowana w zwartych kompleksach i rozwija się wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Na obszarze gminy miejscowo obowiązują aktualnie ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które określają sposób gospodarowania na przedmiotowych terenach i na ich podstawie, będzie następował rozwój przestrzenny, zgodnie z określonymi funkcjami. W pozostałych miejscach rozwój zabudowy będzie ograniczony z uwagi na fakt, że nowe przepisy wskazują iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego, gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Dalsze zmiany zachodzące w środowisku będą uwarunkowane m.in. możliwościami prawnymi zagospodarowania terenów.

11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska t.j.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Przy ocenie wpływu projektowanego dokumentu na środowisko odniesiono się do aktualnie obowiązującego zagospodarowania terenu. Analizę przeprowadzono z podziałem na poszczególne strefy planistyczne. W ramach oceny wyszczególniono pięć typów oddziaływań na środowisko:

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym kompleksów leśnych, terenów otwartych, zbiorowisk łąkowych, zwłaszcza w dolinach rzecznych.

BRĄK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – zachowanie istniejącego stanu na obszarach zurbanizowanych i rolniczych, a także włączenie terenów do poszczególnych stref planistycznych, które nie spowoduje istotnej modyfikacji obowiązujących kierunków przeznaczenia oraz zagospodarowanie terenu w kierunku niepowodującym istotnych zmian w środowisku przyrodniczym.

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane terenom, włączonym do stref planistycznych, w których istnieje możliwość realizacji zabudowy, na których tylko częściowo wyznaczono zabudowę w poprzednich opracowaniach planistycznych, niezainwestowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu.

POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE – przypisane terenom, na których możliwe jest sytuowanie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – w zależności od charakteru wprowadzonego zagospodarowania w poszczególnych strefach planistycznych, oddziaływanie pozytywne, brak istotnego oddziaływania, oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne oddziaływanie negatywne.

11.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz strefa usługowa

W strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu (w obrębie części stref), teren wód (w obrębie części stref).

W strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej.

W strefie usługowej (SU) wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren składów i magazynów (w obrębie części stref), teren zieleni naturalnej, teren lasu (w obrębie części stref), teren wód (w obrębie części stref).

Są to obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę w rejonie istniejących miejscowości lub wskazane pod zainwestowanie w obowiązujących planach miejscowych. Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz usługowej, pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach w znacznym stopniu przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo. Przy wyznaczaniu stref uwzględniono potrzebę ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny mieszkaniowe wskazano jedynie w miejscach istniejącej zabudowy. Duże strefy usługowe wyznaczono głównie w obrębie lub w bezpośrednim

sąsiedztwie istniejącej zabudowy miejscowości oraz głównych ciągów komunikacyjnych w gminie. Częściowo obejmują one tereny usługowe wskazane w obowiązujących planach miejscowych.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W przedmiotowych strefach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne,
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielorodzinną oraz strefy usługowe obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami mieszkalnymi i usługowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W przypadku zakładów usługowych zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Kumulacja uciążliwości akustycznej wystąpi na terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg klasy ponadlokalnej. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień, czy ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej będą wprowadzone przeważnie na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w sąsiedztwie istniejących zabudowań lub wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy

mieszkaniowej i usługowej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa, zlokalizowane zostały poza zwartymi kompleksami leśnymi. Wraz z istniejącą zabudową obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. Na niektórych obszarach, występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które narażone są na likwidację. Należy jednak podkreślić, że są to tereny leżące poza Przyrodniczym Systemem Gminy, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SJ, SW i SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto teren zieleni naturalnej oraz miejscami teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – na poziomie 30% w strefie SW, w przedziale 30-50% w strefach SJ (w zależności od strefy), oraz na poziomie 30% w strefach SU, możliwe będzie pozostawienie znaczącej części istniejącej roślinności. Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jarocin przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa zostały w znacznym stopniu wyznaczone w granicach krajowego korytarza ekologicznego. Wyjątek stanowią zwarte obszary miejscowości Golce, Jarocin, Szyperki i Domostawa, które nie znajdują się na terenie korytarza ekologicznego występujących w gminie, tj. głównego korytarza ekologicznego Lasy Janowskie GKPdC-1B. Należy jednak zaznaczyć, że strefy planistyczne umożliwiające realizację zabudowy mieszkaniowej i usługowej zostały wyznaczone głównie w obrębie istniejącej zabudowy oraz terenów budowlanych wskazanych w obowiązujących planach miejscowych. Ze względu na ich punktowy charakter nie będą one stanowiły istotnych barier migracyjnych. Niemniej jednak lokalizacja nowej zabudowy na terenach z postępującą sukcesją roślinności może przyczynić się do powstania barier antropogenicznych w wykorzystywanych przez zwierzęta zadrzewieniach. Tereny z możliwością realizacji nowej zabudowy z reguły nie znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących przejść dla zwierząt na drodze ekspresowej S19, a co za tym idzie nie mają wpływu na możliwość migracji w obrębie przedmiotowych przejść. Należy również zaznaczyć, że tereny wskazane pod zainwestowanie nie zamykają drożności lokalnych oraz ponadlokalnych tras migracji, pojedyncza zabudowa nie ma wpływu na przemieszczanie się zwierząt istniejącymi terenami zadrzewionymi/łąkowymi, jeśli siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalny obszar migracji jest stosunkowo

szeroki. Dodatkowo w strefach SJ, SW oraz SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto miejscami teren zieleni naturalnej oraz teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej – na poziomie 30% w strefie SW, w przedziale 30-50% w strefach SJ (w zależności od strefy), oraz na poziomie 30% w strefach SU, możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują zamknięcia potencjalnych tras migracji. Sumarycznie nie przewiduje się, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Nie powinno to jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały z reguły poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, objętych siecią wodociągową. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono minimalne procentowe wartości powierzchni biologicznie czynnej – na poziomie 30% w strefie SW, w przedziale 30-50% w strefach SJ (w zależności od strefy), oraz na poziomie 30% w strefach SU, co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu gminy z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli sieci kanalizacyjnej i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługową nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref zabudowy mieszkaniowej i usługowej krajobraz nie ulegnie istotnemu przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali gminy, a wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie strefy rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynęły znacząco negatywnie na krajobraz.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Ponadto na terenach usługowych prawdopodobne jest zwiększenie ruchu kołowego i emisji spalin oraz pyłów. Tereny zlokalizowane wzdłuż istniejących dróg (szczególnie drogi ekspresowej S19), mogą być narażone na dopływ szkodliwych substancji z transportu kołowego.

Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. Ze względu na wyznaczenie stref rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Klimat

Strefy mieszkaniowe i usługowe zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie wykluczono możliwość realizacji nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 1% o głębokości zalewu powyżej 0,5 m oraz szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 10% oraz w zwartych obszarach leśnych. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę mieszkaniową i usługową zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie gminy pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązała się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

11.2. Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa

W **strefie gospodarczej (SP)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu (w obrębie części stref), teren wód (w obrębie części stref).

W **strefie górnictwa (SG)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

Obejmują tereny istniejących oraz projektowanych terenów produkcyjnych, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także miejsce eksploatacji piasków i żwirów w obrębie złóż Golce i Jarocin I, dla których wyznaczono już obszary i tereny górnicze. W granicach gminy nie wyznacza się rozległych stref gospodarczych. Obejmują one głównie istniejące obiekty produkcyjne w granicach poszczególnych miejscowości. Dla stref oznaczonych symbolem SG nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na obszarach przeznaczonych pod rozwój zabudowy produkcyjnej oraz eksploatacji górniczej przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych bez możliwości znacznej rozbudowy istniejących zakładów – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego;
- dla terenów zainwestowanych, na których możliwe jest wprowadzenie nowych obiektów handlowych, usługowych, produkcyjnych, magazynów, hal, obiektów inwentarskich itp. – możliwe oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne negatywne (w zależności od skali i rodzaju planowanych przedsięwzięć);
- dla terenów niezainwestowanych, pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie potencjalne negatywne;
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie znacząco negatywne.

W strefie gospodarczej oraz górnictwa możliwe jest wprowadzenie przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na obecnym etapie nie ma możliwości określenia jakie i czy w ogóle na tych terenach będą realizowane inwestycje uciążliwe. Zgodnie z zasadą przezorności w ocenie oddziaływań na środowisko zakłada się, że istnieje możliwość negatywnego oddziaływania.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Oddziaływanie akustyczne na terenach zabudowy chronionej może mieć miejsce w przypadku lokalizacji obiektów produkcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych, usługowych bądź zagród. Oddziaływanie to powinno być związane jedynie z fazą realizacji przedsięwzięć. Może mieć ono charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy, o znaczeniu lokalnym, skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. Na etapie eksploatacji obiektów w strefie gospodarczej oraz podczas eksploatacji kopalin w strefach górniczych inwestorzy będą zobligowani do ograniczenia uciążliwości akustycznej mogącej powodować przekroczenia norm na terenach objętych ochroną przed hałasem, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Należy zaznaczyć, że złoża na terenie Gminy Jarocin posiadają już

wyznaczone tereny i obszary górnicze a co za tym idzie ustalenia planu ogólnego nie przyczynią się do wystąpienia dodatkowych oddziaływań w tym zakresie.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową, stref usługowych oraz stref produkcji rolniczej, w miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Zdecydowana większość obszarów została wyznaczona poza terenami o dużych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej i miejscami teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie części roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, na poziomie 20% w strefach SP, możliwe będzie pozostawienie części istniejącej roślinności. Dla stref oznaczonych symbolem SG nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.). Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jarocin przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

W strefach górnictwa, na których wystąpi całkowite usunięcie roślinności w związku z eksploatacją kopalni, należy po ustaniu eksploatacji ustalić leśny lub wodny kierunek rekultywacji wyrobisk, co można uznać za działanie rekompensujące utratę roślinności na tych terenach.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego w zakresie strefy gospodarczej i strefy górnictwa nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek wprowadzenie nowych obszarów zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących tam gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym.

Strefy planistyczne, takie jak strefy gospodarcze i strefy górnicze zostały wyznaczone poza najważniejszymi elementami Systemu Przyrodniczego Gminy. Tereny z możliwością realizacji nowej zabudowy nie znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących przejść dla zwierząt na drodze ekspresowej S19, a co za tym idzie nie mają wpływu na możliwość migracji w obrębie przedmiotowych przejść. W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej i miejscami teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, na poziomie 20% w strefach SP, możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują znacznej ingerencji w potencjalne trasy migracji. Sumarycznie nie przewiduje się, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu, gdyż pod inwestowanie zostają przeznaczone obszary o przeciętnych walorach przyrodniczych. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie zabudowy nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych pod warunkiem dostosowania rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej do obowiązujących przepisów prawa. Istniejące zakłady zobligowane są do odprowadzania ścieków w sposób niezagrażający środowisku. W przypadku nowych inwestycji zostaną również zastosowane rozwiązania minimalizujące ryzyko skażenia wód.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej. W przypadku stref górniczych należy prowadzić eksploatację złóż w sposób gwarantujący ochronę wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy produkcyjnej będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie powinna wiązać się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami.

Do istotnych przekształceń terenu będzie dochodzić w strefach górniczych. Górnictwo odkrywkowe wiąże się z częściową lub całkowitą degradacją powierzchni ziemi. Przekształcenie rzeźby terenu obejmuje wykonanie wykopów oraz składowanie urobku. Ponadto wydobywanie substancji mineralnych (z nakładu i przerostu) z obszaru odkrywki powoduje nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej terenu. Zajmowanie terenu będzie prowadzone sukcesywnie. W fazie eksploatacji złóż będą powstawały negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi, o charakterze bezpośrednim,

stałym, lokalnym. Należy jednak zaznaczyć, że wyznaczone strefy górnictwa obejmują już istniejące miejsca wydobywania.

Krajobraz

Przekształcenia krajobrazu będą szczególnie zauważalne w miejscu wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych. Ze względu na charakter planowanej zabudowy mogą to być elementy dysharmonijne, wyróżniające się w terenie, szczególnie, na obszarach w sąsiedztwie, których nie ma terenów o podobnym przeznaczeniu. Eksploatacja złóż w obrębie stref górnictwa może wpłynąć negatywnie na krajobraz. Będzie to oddziaływanie pośrednie, długoterminowe bądź stałe, o znaczeniu lokalnym. W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Należy jednak zaznaczyć, że wyznaczone strefy górnictwa obejmują już istniejące miejsca wydobywania.

Ład przestrzenny w rejonie stref górnictwa zostanie zachowany, a biorąc pod uwagę fakt że eksploatacja kopalin jest procesem tymczasowym i po jej zakończeniu nastąpi rekultywacja wyrobisk ocenia się że oddziaływanie na krajobraz nie będzie znaczące w ujęciu średnio i długookresowym.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych oraz eksploatacji złóż w strefach SG nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych i wydobywczych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów, a także eksploatacji złóż może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń związanych z niską emisją, nasileniem ruchu kołowego oraz w zależności od rodzaju technologii w zakładach produkcyjnych innych substancji emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Przy dostosowaniu się do przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji jest niewielkie. Ewentualne oddziaływanie negatywne będzie miało charakter pośredni, średnio-, długoterminowy lub stały, o znaczeniu lokalnym. Nie przewiduje się aby emisja pyłu na skutek eksploatacji złóż w skali lokalnej miała istotny wpływ na powietrze.

Klimat

W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. Na obecnym etapie ze względu na ogólnikowy charakter dokumentu nie ma możliwości jednoznacznej oceny wpływu potencjalnych inwestycji na zmiany klimatyczne. Rozwój zakładów produkcyjnych może wiązać się z emisją gazów cieplarnianych do atmosfery. O potencjalnym negatywnym oddziaływaniu, będącym skutkiem wprowadzonych w planie ogólnym ustaleń można mówić jedynie w przypadku terenów dotąd niezainwestowanych.

Zasoby naturalne

Strefy gospodarcze zostały wyznaczone poza obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych, nie przewiduje się zatem, aby ustalenia planu ogólnego w tym zakresie wiązały się

z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Eksploatacja złóż będzie odbywała się w miejscach występowania. Po zakończeniu eksploatacji tereny zostaną poddane rekultywacji.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Dokument w sposób prawidłowy odnosi się do przeciwdziałania poważnym awariom infrastruktury. Na obszarach opracowania nie ma terenów narażonych na występowanie ruchów masowych ziemi. W dokumencie wykluczono możliwość realizacji nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 1% o głębokości zalewu powyżej 0,5 m oraz szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 10% oraz w zwartych obszarach leśnych. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

11.3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej

W strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową (SZ) wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

W **strefie produkcji rolniczej (SR)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy (w obrębie części stref), teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód (w obrębie części stref).

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową zajmują obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę zagrodową w rejonie istniejących miejscowości. Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy zagrodowej pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo. Zabudowa została wyznaczona z uwzględnieniem ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny zagrodowe wskazano wyłącznie w miejscach istniejącej zabudowy.

Na terenie opracowania, w celu utrzymania i wzmacniania rolniczego kierunku rozwoju, w planie ogólnym wyznaczono strefy produkcji rolniczej. Stanowią one istotny element struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W strefach wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz w strefach produkcji rolniczej przewiduje się wystąpienie oddziaływania różnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zagrodowych oraz zabudowy produkcji rolniczej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego tereny stref oraz stref produkcji rolniczej obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami zagrodowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W obiektach zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Większa uciążliwość akustyczna wystąpi na terenach rozwoju zabudowy zagrodowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg klasy ponadlokalnej. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność

pasów zadrzewień, czy ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz stref produkcji rolniczej są wprowadzone na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w obrębie istniejących zabudowań lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy zagrodowej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Przedmiotowe strefy planistyczne, wraz z istniejącą zabudową, obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. Na niektórych obszarach, występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które narażone są na likwidację. Należy jednak podkreślić, że są to tereny leżące poza Przyrodniczym Systemem Gminy, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SZ wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ i SR zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 30-40% w strefach SZ (w zależności od strefy) oraz na poziomie 30% w strefach SR, możliwe będzie pozostawienie znaczącej części istniejącej roślinności. Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jarocin przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefy planistyczne, takie jak strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową oraz strefy produkcji rolniczej zostały w znacznym stopniu wyznaczone w granicach krajowego korytarza ekologicznego. Wyjątek stanowią zwarte obszary miejscowości Golce, Jarocin, Szyperki i Domostawa, które nie znajdują się na terenie korytarza ekologicznego występujących w gminie, tj. głównego korytarza ekologicznego Lasy Janowskie GKPdC-1B. Należy jednak zaznaczyć, że strefy planistyczne umożliwiające realizację zabudowy zagrodowej zostały wyznaczone głównie w obrębie istniejącej zabudowy oraz terenów budowlanych wskazanych w obowiązujących planach miejscowych. Ze

względem na ich punktowy charakter nie będą one stanowiły istotnych barier migracyjnych. Niemniej jednak lokalizacja nowej zabudowy na terenach z postępującą sukcesją roślinności może przyczynić się do powstania barier antropogenicznych w wykorzystywanych przez zwierzęta zadrzewieniach. Tereny z możliwością realizacji nowej zabudowy nie znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących przejść dla zwierząt na drodze ekspresowej S19, a co za tym idzie nie mają wpływu na możliwość migracji w obrębie przedmiotowych przejść. Należy zaznaczyć, że tereny wskazane pod zainwestowanie nie zamykają drożności lokalnych tras migracji, pojedyncza zabudowa nie ma wpływu na przemieszczanie się zwierząt istniejącymi terenami zadrzewionymi/łakowymi, jeśli siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalny obszar migracji jest stosunkowo szeroki. Dodatkowo w strefach SZ wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ i SR zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 30-40% w strefach SZ (w zależności od strefy) oraz na poziomie 30% w strefach SR, możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują zamknięcia potencjalnych tras migracji. Sumarycznie nie przewiduje się, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Nie powinno to jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Strefy planistyczne, takie jak strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową oraz strefy produkcji rolniczej zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, objętych siecią wodociagową. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono minimalne procentowe wartości udziału powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 30-40% w strefach SZ (w zależności od strefy) oraz na poziomie 30% w strefach SR, co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji

obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu gminy z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli sieci kanalizacyjnej i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową i produkcji rolniczej nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej krajobraz nie ulegnie znacznemu przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali gminy, a ustalony wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie strefy rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej wpłynęły znacząco negatywnie na krajobraz.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków.

Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. Ze względu na wyznaczenie stref rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Klimat

Strefy zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie wykluczono możliwość realizacji nowej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 1% o głębokości zalewu powyżej 0,5 m oraz szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 10% oraz w zwartych obszarach leśnych. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę zagrodową i produkcji rolniczej zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie gminy pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Rozwój funkcji rolniczej przyczyni się do zachowania występujących miejscami na terenie gminy gleb chronionych.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

11.4. Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna

W **strefie infrastrukturalnej (SI)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych;
- dodatkowy: teren usług, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód (w strefie 1SI nie wyznaczono terenu lasu, terenu wód).

W **strefie komunikacyjnej (SK)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzonej (z wyjątkiem 1SK), teren zieleni naturalnej, teren wód (wyłącznie w obrębie 1SK).

Plan ogólny wyznacza kierunki rozwoju układu komunikacyjnego w gminie poprzez utrzymanie istniejących terenów komunikacji. Wskazuje również najważniejsze istniejące obiekty infrastrukturalne na terenie gminy oraz wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych tereny infrastruktury. Dla stref oznaczonych symbolem SK nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania:

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienia oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Na obszarach, wyznaczonych w miejscu istniejących terenów komunikacji oraz istniejących i wskazanych w obowiązujących planach miejscowych terenów infrastruktury nie przewiduje się istotnych oddziaływań będących efektem wytycznych zawartych w planie ogólnym.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

W planie ogólnym wskazano główne tereny komunikacji i infrastruktury, których użytkowanie nie powinno generować nowych znaczących oddziaływań w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń (biorąc pod uwagę dotychczas zastosowane środki minimalizujące w obrębie istniejącej drogi ekspresowej S19). Oddziaływanie akustyczne na tereny zabudowy chronionej może mieć miejsce na etapie ich rozbudowy/modernizacji. Przewiduje się oddziaływanie o charakterze bezpośrednim, ale krótkoterminowym lub chwilowym, o znaczeniu lokalnym.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia innych terenów inwestycyjnych, w przypadku poszerzenia istniejących terenów komunikacji i infrastruktury nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. W strefie infrastrukturalnej wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20%, co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Tereny komunikacji i infrastruktury miejscami przecinają istniejące korytarze ekologiczne. Należy jednak zaznaczyć że są to istniejące ciągi komunikacyjne i istniejące lub wskazane w obowiązujących planach miejscowych tereny infrastruktury i nie mają one znaczącego wpływu na możliwość migracji zwierząt. Na przebiegu drogi ekspresowej S19, w gminie Jarocin, w miejscach kluczowych dla migracji zwierząt występują istniejące przejścia dla zwierząt.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

W związku z tym, że w planie ogólnym nie wprowadza się nowych terenów pod infrastrukturę techniczną w stosunku do stanu istniejącego oraz ze względu na niskie prawdopodobieństwo wpływu terenów komunikacji na wody podziemne i powierzchniowe (biorąc pod uwagę dotychczas zastosowane środki minimalizujące w obrębie istniejącej drogi ekspresowej S19), nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. W przypadku terenów komunikacji i infrastruktury można mówić o potencjalnym oddziaływaniu negatywnym, które będą miały miejsce w rejonie ich rozbudowy lub remontu. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, stałe o charakterze lokalnym.

Eksploatacja terenów komunikacji może wiązać się również ze skażeniem gleby wzdłuż pasa drogowego. Jednak nie przewiduje się wystąpienia w tym zakresie istotnych oddziaływań.

Krajobraz

Wyznaczenie stref komunikacyjnych i infrastrukturalnych nie wpłynie na krajobraz. Ciągi komunikacyjne występują w granicach istniejących jednostek osadniczych i obejmują istniejące drogi i linie kolejowe. Strefy infrastrukturalne stanowią istniejące obiekty.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza. Istniejące tereny komunikacji są dostosowane do obecnego ruchu samochodów. W wyniku realizacji nowych zamierzeń inwestycyjnych

na obszarze gminy może dojść do zwiększenia liczby pojazdów na istniejących drogach, jednak nie przewiduje się, aby generowały one emisję na poziomie znacznie wyższym niż obecnie.

Klimat

Nie przewiduje się wprowadzenia nowych, rozległych powierzchni utwardzonych na terenach stref infrastrukturalnych i stref komunikacyjnych na skutek uchwalenia planu ogólnego, dlatego też nie zakłada się wpływu ustaleń planu ogólnego na klimat.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. W razie przebudowy istniejących terenów komunikacji oraz prowadzenia prac na terenach infrastruktury technicznej w rejonie stanowisk archeologicznych, zastosowanie będą miały przepisy odrębne oraz wytyczne Konserwatora Zabytków.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenach komunikacji może dochodzić do wypadków z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne. Są to jednak zdarzenia, których nie da się przewidzieć.

11.5. Strefa cmentarzy

W **strefie cmentarzy (SC)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu.

W granicach Gminy Jarocin w strefie cmentarzy ujęto czynne nekropolie.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego,
- w przypadku poszerzenia cmentarzy – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Wyznaczone strefy planistyczne SC nie przesądzają o lokalizacji konkretnego typu zabudowy. O docelowym zasięgu cmentarza, ostatecznych granicach terenu grzebalnego i jego funkcji czynnej będzie decydować dopiero miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Samo wyznaczenie obszaru uzupełnienia zabudowy (OUZ) również jednoznacznie nie wskazuje na dany typ zabudowy, lecz na katalog możliwy do wykorzystania na późniejszych etapach procedur planistycznych (plany miejscowe, czy decyzje o warunkach zabudowy). Wskazanie stref ochrony sanitarnej nastąpi na etapie kolejnych procedur planistycznych. W planach miejscowych wykazane zostaną docelowe zasięgi części grzebalnej cmentarzy, parkingi i tereny komunikacji, tereny usług pogrzebowych czy

handlu niezbędnego do obsługi cmentarzy. Analogicznie należy analizować strefy o funkcji mieszkalnej takie jak SJ czy SZ przylegające do stref cmentarzy SC – w tym wypadku plan ogólny również nie przesądza o docelowym przeznaczeniu terenów w ramach tychże stref, a jedynie pozostawia do wykorzystania w kolejnych procedurach planistycznych szeroki katalog profili podstawowych i dodatkowych, przypisanych konkretnym strefom planistycznym.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Negatywne oddziaływanie może być związane z możliwością skażenia wód podziemnych w rejonie zabudowy mieszkaniowej. W większości przypadków jest ono minimalizowane poprzez lokalizację takich terenów poza strefami ochrony sanitarnej cmentarzy. Tereny mieszkaniowe zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie cmentarzy, w strefie do 50 m od ich granic, wynikają z istniejącego zagospodarowania. Niemniej jednak takie działania ocenia się jako negatywne, pośrednie, średnioterminowe, lokalne. Sytuowanie zabudowy mieszkaniowej w buforze 50 m od cmentarzy jest wykluczone. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w granicach strefy od 50 m do 150 m od granic cmentarzy uzależniona jest od występowania w jej rejonie sieci wodociągowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, powyższe tereny muszą być zaopatrzone w sieć wodociągową oraz wszystkie budynki korzystające z wody w granicach strefy muszą być do niej podłączone. W pozostałych przypadkach nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zdrowie i życie ludzi.

Rośliny

Oddziaływanie na świat roślin w strefie cmentarzy, podobnie jak w przypadku innych terenów inwestycyjnych jest lokalne, bezpośrednie, długotrwałe, sukcesywnie zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna – niemniej jednak są to tereny cmentarzy istniejących. W strefach cmentarzy wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30%, co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Na przedmiotowych terenach, na których wyznaczono strefę cmentarzy nie stwierdzono występowania wartościowych siedlisk zwierząt i roślin wymagających ochrony. Ustalenia planu ogólnego nie będą miały wpływu na zubożenie różnorodności biologicznej. Strefy cmentarzy wyznaczone są poza obszarami cennymi przyrodniczo.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Lokalizację cmentarzy reguluje szereg przepisów prawnych, których celem jest między innymi ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Należą do nich ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz rozporządzenia: rozporządzenie Ministra Gospodarki

Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków. Zawierają one między innymi wytyczne odnośnie wymaganej odległości od ujęć wody, źródeł oraz strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych; poziomu wód gruntowych na terenach przeznaczonych pod cmentarze; umiejscowieniu obiektu na wzniesieniu (ukształtowanie terenu ułatwiające spływ wód powierzchniowych); odpowiedniej przepuszczalności gruntu.

W strefach sanitarnych cmentarzy zabrania się lokalizowania wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych w odległości do 50 m wokół cmentarzy. Tego typu zabudowę dopuszcza się w odległości od 50 m do 150 m wokół cmentarzy w przypadku uzbrojenia jej w wodociąg.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe¹ określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Powierzchnia ziemi

Grunty w strefie cmentarzy (dotyczy stref czynnych cmentarzy w gminie) będą regularnie naruszane i utwardzane poprzez powstające nowe miejsca pochówków i ścieżki na terenach przeznaczonych pod cmentarze. Charakteryzują się one małymi deniwelacjami, jednak istnieje możliwość potrzeby wyrównania i wypełnienia odpowiednim materiałem (bez podwyższonej zawartości węglanu wapna). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym na skutek zajmowania gruntów pod pomniki oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Cmentarze są także potencjalnym emitorem zanieczyszczeń przenikających do gleby. W tym zakresie również zastosowanie mają akty prawne wymienione w rozdziale dotyczącym oddziaływania na wodę. W przypadku zanieczyszczenia gleb pochodzących z grobów, kluczowe znaczenie ma lokalizacja terenu cmentarza na przepuszczalnym podłożu, umożliwiającym łatwy odpływ wód opadowych i roztopowych, co utrudni powstawanie zastoin wód. Lokalnie do ziemi mogą przenikać także pyły, detergenty i odpady budowlane związane z pracami porządkowymi i użytkowaniem cmentarza. Niezbędne jest usytuowanie odpowiednich pojemników na odpady.

Krajobraz

Utrzymanie obszarów istniejących cmentarzy nie wpłynie znacząco na krajobraz gminy.

¹ **Cele ilościowe** - wartości (przepływy w ciekach wodnych, poziomy wodonośne, rezerwy pojemności) konieczne dla zarządzania ilością zasobów. Są one ustalane z jednej strony dla zaspokojenia potrzeb wynikających z działalności człowieka i wymagań środowiska wodnego, z drugiej strony uwzględniają możliwe do wykorzystania zasoby wód podziemnych i powierzchniowych.

Cele jakościowe - poziom jakości wody ustalony dla odcinka rzeki (cieku), którego osiągnięcie w określonym terminie warunkuje spełnienie funkcji uznanych za priorytetowe (woda dla celów pitnych, kąpielisko, warunki dla życia ryb, równowaga biologiczna).

Cele środowiskowe - Prawo wodne transponując zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadza następujące cele środowiskowe:

- uniknięcie niekorzystnych zmian w stanie wód,
- osiągnięcie lub zachowanie dobrego stanu wód,
- odwrócenie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku działalności człowieka,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza.

Klimat

Nie przewiduje się negatywnego wpływu.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu.

11.6. Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta

W **strefie zieleni i rekreacji (SN)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług sportu i rekreacji (w obrębie części stref), teren usług kultury i rozrywki (w obrębie części stref), teren usług gastronomii (w obrębie części stref), teren usług turystyki (w obrębie części stref), teren zieleni naturalnej, teren lasu (w obrębie części stref).

W **strefie otwartej (SO)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni urządzonej (w części stref SO nie wyznaczono terenów zieleni urządzonej), teren elektrowni słonecznej (w strefach 2SO, 3SO, 4SO, 5SO, 6SO, 7SO).

Obejmuje istniejące użytki rolne, tereny leśne, zieleń naturalną oraz wody. W strefie tej obowiązuje zakaz zabudowy z wyłączeniem infrastruktury technicznej oraz dróg a także elektrowni słonecznych w wyznaczonych strefach. Powyższe ustalenia w strefach otwartych wyznaczają ramy dla lokalizacji przyszłych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724). Elektrownie słoneczne zostały dopuszczone w obrębach ewidencyjnych: Katy, Szyperki, Golce i Majdan Golczański i w większości stanowią już istniejące elektrownie słoneczne. Strefy SN zostały wyznaczone w celu rozwoju funkcji rekreacji na terenie gminy.

Dla części stref oznaczonych symbolem SO nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów, gdzie zachowuje się na cele rolnicze grunty o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz dla terenów gdzie zachowuje się obszary pełniące funkcje przyrodniczą – oddziaływanie pozytywne,
- dla pozostałych obszarów rolniczych oraz terenów zieleni i rekreacji – brak istotnego oddziaływania,
- dla stref SN pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne,
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji elektrowni słonecznych – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Tereny o funkcjach przyrodniczych mają pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi. Obszary czynne biologicznie pochłaniają zanieczyszczenia powietrza i hałas, wpływają pozytywnie na mikroklimat, regulują stosunki wodne, a także są miejscem rekreacji i odpoczynku.

Krótkoterminowe natężenie hałasu może wystąpić na skutek użytkowania maszyn rolniczych, w szczególności w okresie zbiorów płodów rolnych. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Potencjalne uciążliwości związane z hałasem będą jednak mało znaczące i nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na etapie realizacji farm fotowoltaicznych w dopuszczonych do ich realizacji strefach oraz obiektów budowlanych w strefach zieleni i rekreacji, bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczna związana z pracą maszyn i urządzeń oraz ruchem pojazdów obsługujących teren budowy.

W trakcie etapu eksploatacji przedsięwzięcia źródłami hałasu będą stacje transformatorowe odbierające energię elektryczną wytworzoną w instalacji fotowoltaicznej, inwertery, systemy magazynowania energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz epizodycznie pojazdy serwisowe. Przy planowaniu budowy należy uwzględnić poziom emitowanego dźwięku i dotyczące tych poziomów normy. Zostały one określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112).

W strefach z dopuszczeniem elektrowni słonecznych mogą powstawać obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym także przetwornice prądowe, stacje transformatorowe i magazyny energii, które mogą być źródłem oddziaływania elektromagnetycznego. Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Na obecnym etapie nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania. Niemniej jednak w przypadku elektrowni słonecznych konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji, a co za tym idzie zostanie również oceniona możliwość oddziaływania na ludzi.

Rośliny

Obszary o największych walorach przyrodniczych i cennej szacie roślinnej, zlokalizowane w dolinach rzecznych, a także istniejące kompleksy leśne oraz zadrzewienia śródpolne zostały wyłączone spod zabudowy i wskazane do zachowania. Działanie to należy uznać za bezpośrednie, długoterminowe i o znaczeniu lokalnym.

Do negatywnego oddziaływania może dojść w przypadku terenów nieużytkowanych rolniczo, na których obserwuje się zjawisko sukcesji wtórnej. Po wznowieniu ich rolniczego wykorzystania konieczna będzie likwidacja istniejącej dendroflory oraz niższego piętra roślinności. Prace agrotechniczne oraz wprowadzona (przeważnie monokulturowa) roślinność uprawna spowoduje zubożenie różnorodności biologicznej na tych terenach. Obszary nieużytkowane rolniczo, na których istnieje ryzyko wznowienia uprawy roli, występują na terenie wszystkich miejscowości. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, lokalne. Na chwilę obecną nie przewiduje się jednak znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Niewielkie oddziaływanie może również wystąpić w przypadku realizacji obiektów budowlanych w strefach zieleni i rekreacji. W strefach SN wprowadzono konieczność zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 50%. Umożliwi to pozostawienie części istniejącej roślinności. Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jarocin przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

Szczegółowa analiza oddziaływań na florę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

W projekcie planu ogólnego najcenniejsze siedliska przyrodnicze zostały objęte zakazem zabudowy. Zachowano ciągłość lokalnych i ponadlokalnych szlaków migracyjnych wzdłuż dolin rzecznych, terenów otwartych oraz kompleksów leśnych. Pozostawiono istniejące tereny leśne i zadrzewione, mogące stanowić potencjalne miejsce kryjówek zwierząt. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym, a także skumulowane z ustaleniami obowiązującymi w całej gminie w zakresie ochrony fauny.

Etap realizacji inwestycji dopuszczonych w planie ogólnym będzie wiązał się z powstawaniem hałasu i wibracji, które mogą płoszyć zwierzęta. Realizacja nowych przedsięwzięć będzie prowadzić do przekształcenia istniejących siedlisk. Realizacja farm fotowoltaicznych wiąże się ze zmianą dotychczasowego zagospodarowania terenu na większym obszarze. W przypadku stosowania standardowych rozwiązań i wysokości posadowienia paneli, nie jest możliwe prowadzenie upraw. Zlokalizowanie elektrowni fotowoltaicznej sprawi, że obszar porośnięty będzie niską roślinnością występującą aktualnie w otoczeniu inwestycji (w przypadku pozostawienia terenu farmy do naturalnej sukcesji) lub mieszkanką roślin nektarodajnych i/lub trawiastych, w której schronienie będą mogły znaleźć drobne zwierzęta. Niewielkie oddziaływanie może również wystąpić w przypadku realizacji

obiektów budowlanych w strefach zieleni i rekreacji. W strefach SN wprowadzono konieczność zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 50%. Umożliwi to utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Panele słoneczne w obrębie terenów elektrowni słonecznych to nowe źródło zanieczyszczenia światłem spolaryzowanym. Powierzchnia ogniw fotowoltaicznych odbijając światło spolaryzowane poziomo przypomina powierzchnię wody, co szczególnie silnie oddziałuje na gatunki wykorzystujące to zjawisko do wyszukiwania akwenów jak miejsc do składania jaj przez bezkręgowce. W ten sposób te źródła spolaryzowanego światła mogą stać się pułapkami ekologicznymi związanymi z niepowodzeniami rozrodu i śmiertelnością organizmów, które są do nich przyciągane, a co za tym idzie, z szybkim spadkiem lub załamaniem się populacji.

W zakresie możliwego negatywnego oddziaływania na faunę, panele fotowoltaiczne powinny zostać zabezpieczone powłoką antyrefleksyjną. Ma to na celu złagodzenie bądź całkowite wyeliminowanie powstania zagrożeń związanych z wyżej opisanym zjawiskiem imitacji powierzchni lustra wody, a także powstaniem tak zwanego efektu olśnienia. Efekt olśnienia to chwilowe oślepienie, które może być spowodowane odbiciem światła, np. od karoserii samochodu lub powierzchni wody. Powłoka antyrefleksyjna pokrywająca panele zwiększa absorpcję energii paneli. W związku z tym panele słoneczne nie będą oślepiać ptaków, mogących przelatywać nad inwestycją.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na faunę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na faunę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Różnorodność biologiczna

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony różnorodności biologicznej. Ochroną przed wprowadzeniem nowych inwestycji objęto najcenniejsze siedliska przyrodnicze. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest zachowanie bioróżnorodności, dlatego ustalenia dokumentu ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Tereny rolnicze stanowią bazę pokarmową dla zwierząt. Są też siedliskiem fauny gniazdującej na ziemi. Pozostawiono charakterystyczne zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne. Jednak po wznowieniu monokulturowych upraw rolniczych na terenach porośniętych drzewami i krzewami, istnieje ryzyko negatywnego wpływu na bioróżnorodność obszaru. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, o charakterze lokalnym.

Realizacja elektrowni słonecznych oraz obiektów budowlanych w strefach zieleni naturalnej punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność w regionu. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Ustalenia planu ogólnego w zakresie stref otwartych oraz terenów zieleni i rekreacji mają pozytywny, pośredni wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Powierzchnie biologicznie czynne regulują stosunki wodne w środowisku, zwiększają retencję glebową, a roślinność porastająca doliny rzeczne tworzy naturalną osłonę cieków. Ochroną zostają objęte główne ciekі oraz zbiorniki wodne.

W projekcie planu ogólnego przyjęto rozwiązania ograniczające jego negatywny wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Przy dostosowaniu się mieszkańców do obowiązujących przepisów nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez mieszkańców oraz z uwagi na bliskość części terenów rolniczych do cieków i możliwość spływów zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Realizacja inwestycji elektrowni słonecznej na terenach objętych planem nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane przedsięwzięcie znajduje się na terenach rolnych, a ich eksploatacja nie przyczynia się do pogorszenia stanu wód. W czasie eksploatacji farmy słonecznej nie będzie dochodziło do emisji ścieków ani poboru wody. Budowa paneli fotowoltaicznych nie przyczyni się do wystąpienia dodatkowego ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Powierzchnia ziemi

Ustalenia planu ogólnego w sprawie zachowania istniejących terenów otwartych mają pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi. Tereny czynne biologicznie, w szczególności kompleksy leśne zmniejszają odpływ wód z podłoża oraz ich spływ powierzchniowy. Szata roślinna ogranicza ryzyko wystąpienia erozji wodnej i wietrznej gleb. Zachowanie istniejących kompleksów leśnych jest działaniem bezpośrednim, długoterminowym i o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego w sposób pozytywny odnoszą się do przeznaczenia terenów o poszczególnych klasach bonitacyjnych. Poddaje się ochronie grunty klasy I-III i ogranicza się ich zastosowanie na cele nierolnicze. Grunty klas najłabszych przeznacza się pod zabudowę. Są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i o działaniu lokalnym.

Do niekorzystnego zjawiska w postaci erozji gleby może dojść na skutek nieodpowiedniej jej uprawy. Przeznaczenie terenu pod funkcje rolnicze nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami oraz racjonalnego użytkowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Przeznaczenie terenu na cele rozwoju energetyki słonecznej w strefach otwartych, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane. Zmiany będą wynikać z prac ziemnych pod fundamenty dla elementów farmy fotowoltaicznej. Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę inwestycji. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi w skutek realizacji obiektów budowlanych w strefach zieleni naturalnej będzie marginalne. Nieznaczne oddziaływanie może również wystąpić w przypadku lokalizacji zabudowy w strefach SN.

Krajobraz

Ustalenia dokumentu zachowują najcenniejsze walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy. Na obszarach pełniących funkcje przyrodnicze obowiązuje także zakaz wprowadzania nowej zabudowy. W kontekście ochrony krajobrazu są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego uwzględniają rolniczo-przyrodniczy krajobraz gminy. Umożliwiają zachowanie otwarć i punktów widokowych, oraz najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Za ważny element krajobrazu uznaje się także zachowanie istniejących zakrzewień i zadrzewień śródpolnych oraz strefy ekotonowej między lasem a krajobrazem otwartym. Ustalenia planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych mają pozytywne oddziaływanie na krajobraz gminy. Jest to działanie długoterminowe, bezpośrednie, o znaczeniu lokalnym.

W wyniku realizacji farm fotowoltaicznych w części stref SO krajobraz ulegnie przekształceniu. Na terenach dotychczas zagospodarowanych jako rola pojawią się panele fotowoltaiczne wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi, niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji lub obsiany mieszkanką roślin trawiastych i/lub nektarodajnych. Jedynym ruchem dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. W porównaniu z pracami polowymi wynikającymi z działalności rolniczej działania te będą znikome i niezauważalne w krajobrazie. Realizacja planu ogólnego w strefach otwartych w zakresie elektrowni słonecznych skutkują przede wszystkim oddziaływaniem negatywnym o charakterze stałym i lokalnym. Niemniej jednak szczegółowe rozpoznanie oddziaływania na krajobraz, z uwzględnieniem rangi i charakteru walorów krajobrazowych w przypadku potencjalnych inwestycji realizowanych na tych terenach, będzie elementem oceny prowadzonej w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Powietrze

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony jakości powietrza. Zbiorowiska roślinne, w szczególności kompleksy leśne, które wskazuje się do zachowania, oprócz produkcji tlenu są także swoistym filtrem powietrza, gdyż zatrzymują zanieczyszczenia przenoszone wraz z wiatrem. Ochrona lasów jest działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Na obszarach użytkowanych rolniczo nie przewiduje się wystąpienia istotnego oddziaływania na powietrze.

W fazie realizacji w części stref SO farm fotowoltaicznych, a także infrastruktury jej towarzyszącej oraz obiektów budowlanych w strefach zieleni naturalnej nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to oddziaływanie znaczące. Po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe o znaczeniu lokalnym. W czasie eksploatacji potencjalnie możliwych do realizacji na analizowanych terenach inwestycji, oddziaływanie farm fotowoltaicznych nie będzie miało negatywnego wpływu na powietrze. Wytworzona energia z OZE przyczyni się

natomiast do obniżenia zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł konwencjonalnych, wpływając na obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów (popioły). Podczas tego etapu można mówić o oddziaływaniu pozytywnym, bezpośrednim, stałym o znaczeniu ponadlokalnym.

Klimat

Tereny o funkcji przyrodniczej zawarte w strefach otwartych oraz zieleni i rekreacji mają pozytywny wpływ na mikroklimat obszaru. Powierzchnie biologicznie czynne, w szczególności duże kompleksy leśne mają wpływ na poziom wilgotności powietrza i prędkość wiatru. Ustalenia planu ogólnego zachowujące istniejące lasy są działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym.

Realizacja projektu planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Zachowane zostają rozległe obszary otwarte, kształtujące obecny mikroklimat, można zatem przyjąć, że zapisy planu ogólnego nie mają istotnego oddziaływania na klimat.

Realizacja farm fotowoltaicznych w części terenów SO, ze względu na swój punktowy charakter nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczących zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości wiatru. Z kolei pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji elektrowni fotowoltaicznych, które są odnawialnymi źródłami energii.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Cenne zbiorowiska roślinne oraz siedliska zwierząt są objęte ochroną. Tereny przyrodnicze takie jak kompleksy leśne i doliny rzeczne pozostawiono w stanie niezmienionym i wyłączono z możliwości wprowadzania nowej zabudowy. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego należy zatem uznać za pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, skumulowane z wytycznymi obowiązującymi na terenie całej gminy.

Obszary występowania najlepszych kompleksów glebowych są pod ochroną. Gleby najsłabszych klas przeznacza się pod zabudowę. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Można stwierdzić zatem brak istotnego oddziaływania na zasoby naturalne.

Za pozytywne oddziaływanie można uznać wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest energia słoneczna. Dzięki wykorzystaniu takiej technologii nie przyczyniamy się do produkcji zanieczyszczeń oraz toksycznych odpadów szkodliwych dla środowiska.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia

23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiającą inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

11.7. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

11.7.1. Oddziaływanie na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie wraz z otuliną

Cała gmina Jarocin jest zlokalizowana w zasięgu otuliny Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie. Do zagrożeń zewnętrznych Parku, zgodnie z planem ochrony należą: zanieczyszczenie wód powierzchniowych, zanieczyszczenie powietrza pyłami przemysłowymi, jak również pochodzących z lokalnych kotłowni, palenisk domowych, a także pyły i gazy powstające w procesie spalania paliw stałych oraz węglowodory i związki ołowiu powstające ze spalania paliw płynnych w pojazdach mechanicznych, okresowe pojawianie się szkodników leśnych i chorób grzybowych, szkody wywołane przez wiatr, śnieg, okiślenie, ekspansja gatunków obcego pochodzenia zagrażająca rodzimym gatunkom roślin i zwierząt. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w znacznym stopniu objętych siecią wodociągową i kanalizacyjną. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Na etapie eksploatacji obiektów w strefach produkcji, a także eksploatacji złóż w strefach górnictwa może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń związanych z niską emisją, nasileniem ruchu kołowego oraz w zależności od rodzaju technologii w zakładach produkcyjnych innych substancji emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Przy dostosowaniu się do ustaleń dokumentu, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji jest niewielkie.

Ponadto projektowane zagospodarowanie nie będzie prowadziło do działań, które mogą stwarzać zagrożenie dla przedmiotowej formy ochrony przyrody. Obszary opracowania znajdują się w granicach otuliny Parku nie naruszając granicy samego Parku. Projektowane zagospodarowanie wyznaczonych stref planistycznych nawiązuje do istniejących w ich obrębie, bądź zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie form użytkowania, a co za tym idzie nie przewiduje się powstania nowych znaczących zagrożeń dla przedmiotów ochrony Parku w związku ze wskazanym zagospodarowaniem. Plan ogólny wprowadza strefy planistyczne z możliwością realizacji zabudowy w obrębie wykształconych jednostek osadniczych lub w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych. W ustaleniach planu wprowadzono wskaźniki dotyczące minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref. Plan przewiduje pozostawienie terenów najcenniejszych pod względem przyrodniczym w niezmienionej formie. Realizacja jego ustaleń nie wiąże się z powstawaniem znaczących presji i zagrożeń dla Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie.

W przypadku realizacji w poszczególnych strefach planistycznych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko konieczne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie, potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji.

11.7.2. Oddziaływanie na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Lasy Janowskie” PLB060005

Obszar Natura 2000 „Lasy Janowskie” PLB060005 obejmuje północną i północno-wschodnią część gminy w obrębach ewidencyjnych Katy, Mostki i Jarocin.

Cechą charakterystyczną obszaru jest występowanie wielu stawów rybnych, gdzie prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka. Ostoja ptasia o randze europejskiej E 73. Podczas inwentaryzacji w 2010 roku stwierdzono tu 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W granicach gminy Jarocin znajduje się jedynie enklawa leśna "Rozwadów". Obszar Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 posiada plan zadań ochronnych, który został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 8 lutego 2021 r., w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005 (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2021 r., poz. 719).

Projektowany dokument na terenie objętym obszarem Natura 2000 wyznacza z reguły strefę otwartą (SO). Wyjątek stanowi fragment strefy 191SJ i strefa 27SZ, które zostały wyznaczone w obrębie istniejącej zabudowy. Wyznaczenie stref 191SJ i 27SZ na tym obszarze nie powoduje powstawania dodatkowych zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Nie wyznacza się stref planistycznych z możliwością realizacji nowej zabudowy poza terenami istniejących obiektów budowlanych. Plan ogólny w pełni sankcjonuje stan istniejący w granicach obszaru Natura 2000 „Lasy Janowskie” PLB060005.

11.7.3. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLH060031

Obszar Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLH060031 obejmuje północno-zachodni fragment gminy w obrębie ewidencyjnym Szwedzki.

Podstawowym celem ochrony w obszarze jest wilk - priorytetowy gatunek z Dyrektywy Siedliskowej. Jego populacja w obszarze stanowi istotną część lokalnej populacji Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. Składa się na nią 3 watahy liczące w sumie 16-18 osobników. Lasy Janowskie to zwarty obszar leśny o dużym stopniu naturalności i małej gęstości zaludnienia, z fragmentami starych drzewostanów o charakterze puszczańskim. Głównymi walorami siedliskowymi są tu bory bagienne i torfowiska oraz bory jodłowe. Obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031 nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie ustanowił dla niego tymczasowe cele ochronne dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru (obwieszczenie z dnia 21 lutego 2022 r., znak: WSTIV. 6322.1.2021.MS).

Projektowany dokument na terenie objętym obszarem Natura 2000 wyznacza z reguły strefę otwartą. Wyjątek stanowią miejsca obejmujące istniejące zabudowania mieszkaniowe i zagrodowe oraz produkcji rolniczej. Niemniej jednak w planie ogólnym wskazano również nowe obszary inwestycyjne. Należy zaznaczyć, że w poszczególnych strefach planistycznych w profilu dodatkowym wskazano teren zieleni naturalnej, teren lasu oraz teren wód, co pozwoli na zachowanie w stanie niezmiennym obszarów o cennych wartościach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia planu ogólnego ocenia się że nie stwarzają one nowych znaczących zagrożeń dla przedmiotów ochrony Obszaru Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLH060031. Plan ogólny w zakresie wyznaczonych stref planistycznych z reguły sankcjonuje stan istniejący w granicach obszaru Natura 2000, nie wyznaczając nowych stref z możliwością realizacji zabudowy, które mogłyby tworzyć znaczące presje na przedmioty

ochrony obszaru. Dodatkowo w obrębie siedlisk przyrodniczych chronionych w ramach obszaru Natura 2000 wyznaczono strefy otwarte SO bez dodatkowego profilu funkcjonalnego strefy planistycznej.

11.8. Oddziaływanie na inne formy ochrony przyrody

W granicach gminy znajdują się dwa pomniki przyrody zlokalizowane w obrębach ewidencyjnych: Jarocin i Majdan Golczański. Są one chronione i nie przewiduje się wystąpienia wobec nich oddziaływania na skutek przyjętych w planie ogólnym ustaleń. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na pomniki przyrody.

Na terenie analizy nie występują inne formy ochrony przyrody. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się możliwości wystąpienia oddziaływania.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Rozwój przestrzenny terenów wiejskich powinien odbywać się z uwzględnieniem przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych aspektów. Istotne jest tu w szczególności kultywowanie tradycji rolniczych, ograniczenie możliwości wprowadzania obiektów dysharmonijnych i nieestetycznych, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, stosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających ryzyko skażenia środowiska.

Strefy planistyczne zostały wyznaczone przy zachowaniu systemu przyrodniczego Gminy Jarocin. Wzięto pod uwagę konieczność zachowania najcenniejszych walorów przyrodniczych. Dodatkowo w poszczególnych strefach planistycznych w profilu dodatkowym wprowadzono teren zieleni naturalnej, teren lasu oraz teren wód, co pozwoli na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które umożliwi zachowanie terenów wartościowych przyrodniczo.

W ramach rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem projektowanego dokumentu w planie ogólnym ustalono maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref planistycznych: na poziomie 30% w strefie SW, w przedziale 30-50% w strefach SJ (w zależności od strefy), na poziomie 30% w strefach SU, na poziomie 20% w strefach SP, w przedziale 30-40% w strefach SZ (w zależności od strefy), na poziomie 30% w strefach SR, na poziomie 20% w strefach SI, na poziomie 30% w strefach SC oraz na poziomie 50% w strefach SN. Z kolei strefy SO z reguły zostały wykluczone z możliwości realizacji zabudowy. Dla stref oznaczonych symbolami SG, SK i SO nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Wszystkie wymienione powyżej ustalenia planu ogólnego, mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant „zerowy” polegający na niepodjęciu prac nad planem ogólnym uniemożliwiłby funkcjonowanie polityki przestrzennej gminy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Dodatkowo

nowe inwestycje oraz zamierzenia budowlane jej mieszkańców nie mogłyby zostać zrealizowane – co znacznie ograniczyłoby dalszy rozwój gminy oraz przyczyniłoby się do emigracji mieszkańców. Obecny zakres planu ogólnego jest wynikiem wielu analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie ogólnym nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwi rozwój gospodarczy Gminy Jarocin z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Wprowadzona zabudowa została wskazana w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych, w sposób uwzględniający walory przyrodniczo-środowiskowe obszaru. Tereny inwestycyjne wyznaczono poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi gminy.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązywane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Jarocin sporządzonego zgodnie z Uchwałą Nr XLVI.346.2024 Rady Gminy Jarocin z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego Gminy Jarocin.

W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego w wyznaczonym terminie, gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Plan ogólny przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami. Strefy planistyczne będą wynikały z uwarunkowań danej części jednostki gminy, uwzględniając m.in. obszary zalewowe, formy ochrony przyrody, obszary i obiekty zabytkowe. Dokument planu ogólnego będzie zgodny z dokumentami strategicznymi szczebla lokalnego i ponadlokalnego. W związku z powyższym, dając zadość obowiązkowi ustawowemu przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Jarocin.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

Zakres planu ogólnego obejmuje cały obszar gminy Jarocin w jej granicach administracyjnych. W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna.

Dla poszczególnych stref określono profil funkcjonalny podstawowy oraz dodatkowy. Ustalono także wskaźniki określające zasady użytkowania danego terenu, w postaci: maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Dla stref oznaczonych symbolami SG, SK i SO nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.). Wszelkie wprowadzone ustalenia uwzględniają postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

W prognozie scharakteryzowano stan środowiska oraz określono jego zagrożenia, a także przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Szczególną uwagę zwrócono na oddziaływanie ustaleń planu na formy ochrony przyrody. Omówiono skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Ustalenia projektowanego dokumentu nie są sprzeczne z zasadami określonymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Wszystkie ustalenia planu ogólnego mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

Projekt dokumentu uwzględnia potrzeby wynikające z rozwoju gminy. Tereny przeznaczone pod zabudowę znajdują się w obrębie wykształconych struktur osadniczych, z dostępem do dróg publicznych. Nie wprowadza się zabudowy rozproszonej. Jednocześnie zachowuje się najcenniejsze obszary przyrodnicze. Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązane zostały w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

15. Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. 2020 poz. 2270);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315);

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 105 ze zm.);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 567 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. 2018 poz. 1235);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 69);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.).

Publikacje i pozostałe materiały źródłowe

- Bank Danych o Lasach, <http://www.bdl.lasy.gov.pl/>;
- Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R. T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. Regionalna Geografia fizyczna Polski. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., i in., 2018, Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, Geographia Polonica, 91, 143–170;
- Matuszkiewicz J. M., 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa;
- Mazurek P. A., 2024, Oddziaływania elektromagnetyczne farm fotowoltaicznych, Przegląd Elektroenergetyczny, 6, 144-147;
- Lorenc H., 2005: Atlas klimatu Polski, IMGW Warszawa 2005;
- Mapa Hydrogeologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000;
- Mapa Geośrodowiskowa Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000;

- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Warszawa 2022;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2024-2027 z Perspektywą do 2031 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Warszawa 2025;
- Stan środowiska w województwie podkarpackim. Raport 2020;
- Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030, Rzeszów 2020 r.;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl/>;
- Informatyczny System Osłony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, KZGW <http://www.isok.gov.pl/>;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla Gminy Jarocin;
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl/>;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego;
- Strategia Rozwoju Gminy Jarocin na lata 2023-2030;
- Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
- System Osłony Przeciwsuwiskowej – SOPO, PIG <http://geoportal.pgi.gov.pl/>;
- <https://mapy.geoportal.gov.pl/>.

Spis rycin, tabel i fotografii

Ryc. 1. Lokalizacja Gminy Jarocin na tle powiatów	15
Ryc. 2. Obręby ewidencyjne w granicach Gminy Jarocin	15
Ryc. 3. Rzeźba terenu Gminy Jarocin	23
Ryc. 4. Użytkowanie gruntów w Gminie Jarocin.....	26
Ryc. 5. Jednolite części wód powierzchniowych i główne ciekі na terenie Gminy Jarocin	30
Ryc. 6. Jednolite części wód podziemnych na terenie Gminy Jarocin.....	35
Ryc. 7. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Jarocin	41
Ryc. 8. Korytarze ekologiczne na terenie Gminy Jarocin	45
Ryc. 9. System przyrodniczy Gminy Jarocin	47
Ryc. 10. Obszary zagrożone powodzią na terenie gminy Jarocin.....	49
Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie Gminy Jarocin.....	24
Tab. 2. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Jarocin.....	25
Tab. 3. Ogólna ocena stanu JCWP na terenie Gminy Jarocin.....	31
Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia ludzi	37
Tab. 5. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin	37
Tab. 6. Pomniki przyrody w Gminie Jarocin	44
Fot. 1. Krajobraz wiejski Gminy Jarocin.....	16
Fot. 2. Krajobraz wiejski Gminy Jarocin.....	17
Fot. 3. Widok na drogę ekspresową S19 wraz z przejściem dla zwierząt	17

Fot. 4. Wieś Kutuły (część obrębu ewidencyjnego Katy) zlokalizowana w sąsiedztwie drogi ekspresowej S19.....	18
Fot. 5. Przykład wsi typu ulicówka na terenie gminy Jarocin.....	18
Fot. 6. Zalew w Jarocinie	19
Fot. 7. Linia Hutnicza Szerokotorowa na terenie gminy Jarocin	19
Fot. 8. Krajobraz wiejski w gminie Jarocin.....	27
Fot. 9. Przykład lokalizacji zabudowy jednorodzinnej zlokalizowanej wzdłuż obszarów leśnych w gminie Jarocin	27
Fot. 10. Eksploatacja górnicza na terenie gminy Jarocin	28
Fot. 11. Krajobraz wiejski w gminie Jarocin.....	38
Fot. 12. Elektrownia fotowoltaiczna w obrębie ewidencyjnym Golce.....	39
Fot. 13. Lasy oraz użytki zielone na terenie gminy Jarocin	40

Załączniki

1. Mapa minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jarocin na tle ortofotomapy
2. Mapa stref planistycznych na tle uwarunkowań przyrodniczych Gminy Jarocin